

Mons. José Luis
Mumbiela, president de
la Conferència Episcopal
Kazakh i bisbe
d'Almaty

P 3 i 8-11

«Convé a tothom
que el Kazakhstan
sigui un lloc de
pau i de concòrdia»

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompliu ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

El paper de l'Església al Kazakhstan

El Kazakhstan torna a ser notícia per unes manifestacions que han derivat en actes violents a causa del canvi de govern. Mons. José Luis Mumbiela, bisbe de la diòcesi de la Santíssima Trinitat a Almaty, ens explica el paper que desenvolupa l'Església catòlica en un país on és minoria.

Impressiona el fet que els membres de l'Església del Kazakhstan són sobretot polonesos i alemanys deportats per Stalin i una creixent comunitat asiàtica. Es mostra una vegada més que el cristianisme és una proposta per a tots els homes de totes les cultures. El missatge de l'Evangeli truca al cor de persones ben diverses culturalment i en situacions molt allunyades de la nostra quotidianitat, però que cerquen la veritat i la llum del Crist com nosaltres. El cor de cada home, de qualsevol home, anhela una paraula de sentit per tal d'afrontar el camí de l'existència amb la certesa que s'està acompanyant i que la mort no té la darrera paraula. L'estructura de l'home està creada per reconèixer el seu Creador i fonamentar la seva vida en Ell, tant aquí com a qualsevol altre racó del món.

El fet que polonesos i alemanys convisquin junts en la fe catòlica en un país fora d'Europa, ens ajuda a veure

que la fe pot anar guarint les ferides d'enfrontaments passats. D'altra banda, el Kazakhstan és un país que està entre Europa i Àsia, de manera que és un enclau privilegiat per al diàleg entre diferents cultures.

Mons. Mumbiela fa una anàlisi lúcida de la situació del país, tenint en compte que s'està produint un canvi de govern molt important. Els episodis de violència han estat esporàdics, però és el que primer surt a les notícies. Considera que s'està fent una transició relativament pacífica i que cal deixar temps perquè el nou govern pugui actuar i iniciar les reformes que cregui convenient. Amb un gran realisme, ens comenta que cal disminuir la corrupció, perquè erradicar-la del tot és una tasca molt difícil.

L'Església catòlica al Kazakhstan és una comunitat en minoria, però molt escoltada. És un exemple clar de com es pot ser llum del món i sal de la terra, llevat dins la pasta, tot i no tenir una comunitat nombrosa, però sí socialment rellevant. Crec que som davant d'un bon exemple de com l'Església pot il·luminar la vida política i social d'un país, sense necessitat de comprometre's amb cap color polític concret, senzillament oferint la veritat de l'Evangeli a tothom qui la vulgui escoltar.

Contingut

- 03**
Editorial
- 05**
La setmana
- 06**
Opinió
- 08**
En primer pla
- 13**
Vida eclesial
- 23**
Opinió
- 25**
Reportatge
- 28**
Carta dominical
- 30**
Bíblia
- 32**
Litúrgia
- 34**
Espai lectors
- 36**
Societat
- 46**
Agenda
- 47**
Des del carrer

Caliu humà com a coixí del càncer

PÀGINA 25-27

36-37
El Gmà. Jorge A. Sierra publica un llibre sobre la vocació

Valls recupera les Decennals de la Mare de Déu de la Candela

PÀGINA 20-21

«En la teva llum», el nou llibre de sor Isaura i David Jou

PÀGINA 38

47 Jordi Fort i Font, creador d'un mètode per ensenyar a ballar sardanes a invidents

La setmana en tuits

BISBE CJ SCICLUNA
@BISHOPSCICLUNA

Secretari adjunt de la Congregació per a la Doctrina de la Fe
 Felicitacions i pregàries per Roberta Metsola arran de la seva elecció com a presidenta del Parlament Europeu. Que Déu la beneeixi!

IMMA AMADEO
@IMMAAMADEOG

Periodista, lingüista i docent
 No sé si agraïrem mai als mestres i a tot el personal de les escoles la feinada immensa que estan fent aquests dies gestionant els casos Covid. La situació a les escoles és complicada, dura i tensa. I estan demostrant una professionalitat fora mida. Cuidem-los molt

BERNAT VIVANCOS
@BERNATVIVANCOS

Compositor
 L'Escolania de Montserrat és molt probablement una de les escoles de música més antigues d'Europa, i també en actiu actualment. El 1307 ja consta en un document. Més de 700 anys d'història! Un honor haver-ne format part i haver-la servit

JORDI SABATÉ PONS
@PONS_SABATE

Malalt d'ELA i activista
 Avui compleixo 38 anys de vida. Estic confinat pel Covid. No el podré celebrar amb els meus éssers estimats. Però el més important és que continuo viu. Estar viu és el millor regal que pugui tenir. Visca la vida!

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA

El balanç d'Omella

El seguiment de la visita *ad limina* en la nostra programació va tenir, el 14 de gener, la cirereta del pastís. El cardenal Joan Josep Omella, en una entrevista a l'informatiu *Sense distància*, va destacar que «la trobada amb el Papa va ser un moment de molta joia i de gràcia del cel, perquè és un home proper, que escolta i que dona esperança». També va dir que els bisbes de Catalunya n'havien sortit «molt animats», i que els organismes de la Santa Seu, com també el Pontífex, «han encoratjat els pastors a seguir treballant per diòcesis per erradicar la xacra dels abusos».

L'arquebisbe de Barcelona va explicar que, després de la visita a tots els àmbits de treball, «queda una experiència de fraternitat entre els bisbes de Catalunya, València i les Balears, que s'han conegut una mica més i fins i tot han rigut junts». Omella va confirmar que havia renovat la invitació al Sant Pare perquè visiti Espanya aquest any, opció que encara és possible. «Si ve a Santia-go, fantàstic; i si hi afegeix Manresa, n'estarem molt contents tots», va concloure.

L'efemèride de la setmana

5 de febrer del 1795:
 la Convenció francesa
 aboleix l'esclavitud.

Zoom

EDUARD BRUFAU

Del 18 al 25 de gener tota l'Església va celebrar la Setmana de Pregària per la Unitat dels Cristians. Enguany el lema ha estat *Hem vist la seva estrella a Orient, i hem vingut a adorar-lo* (Mt 2,2). A Barcelona aquesta setmana ecumènica es va encetar el dimarts 18 amb una pregària a la catedral, presidida pel bisbe auxiliar Javier Vilanova, i que va aplegar representants de les diferents Esglésies protestants i ortodoxes.

PUNT DE VISTA

Pantalles i petita infància: iniciar la prevenció des de nadons

Sovint les mares i pares em pregunten com fer l'educació per a l'ús de pantalles, just abans de portar a casa una màquina per jugar connectada a internet, o el primer mòbil a un fill o filla. Els reconec i agraeixo l'interès, però alhora corro a reforçar i ampliar els missatges que l'educació per conèixer i fer un bon ús de les pantalles i les connexions comença el primer dia de vida de l'infant. I no exagero.

El principal control sobre les pantalles, mentre els infants són menuts, és l'autocontrol dels pares, les mares i els docents sobre el seu ús personal (especialment del mòbil).

A les mares gestants ja se les pot acompanyar perquè, entre totes les decisions que han de prendre, puguin pensar sobre quin ús faran de les pantalles des del primer moment: des de les fotos que faran al mateix pari-

tori i que començaran a difondre per grups de Whatsapp i xarxes socials.

La continuació caldrà informar-los de com el mòbil i les pantalles modificaran les pautes de criança i, per tant, hauran de decidir si deixen els mòbils lluny de l'infant quan l'estiguin alletant, si continuaran mirant sèries a la tele o al portàtil mentre la criatura estigui per allà, desperta; si li passaran el mòbil perquè es vegi en una foto que li acaben de fer, o quan tingui una enrabada, o calgui tenir-la distreta.

Les primeres decisions sobre les pantalles (que afectaran molt més del que es pensen la majoria de mares i pares) són les que han de prendre la mare i el pare, per fer lloc a la convivència sana i respectuosa amb l'infant.

De fet, actualment, quan una criatura arriba al món ja ha de fer-se no-

ANNA RAMIS ASSENS

Mare, mestra i pedagoga
Impulsora de la campanya
#deOa3PantallesRES

tar més, perquè ha de competir amb les pantalles (el mòbil de la mare) per cridar l'atenció dels progenitors. I el vincle mare-fill se'n pot ressentir.

És tan fàcil i surt tan (aparentment) barat deixar les criatures a mercè de les pantalles, que per això és tan i tan habitual. Precisament per això cal informar molt bé mares, pares i educadores i trencar els tòpics socials on se sustenten aquestes pràctiques.

Educar els infants en el bon ús de les pantalles és una responsabilitat de la família, però també de tota la societat.

La criatura ha de competir amb el mòbil per cridar l'atenció dels progenitors

JOSEP ORIOL PUJOL I HUMET

Director general de la Fundació
Pere Tarrés

La interpretació que fem els cristians i l'Església a la proposta de l'evangelista passa per pautes concretes de vida. Tots compartim que la serenitat ajuda a la pregària i a les relacions interpersonals, que una vida austera, solidària amb l'altre, empàtica amb el patiment de les persones és desitjable. La caritat en termes econòmics, de temps, de tracte, és una forma de ser i actuar a conrear. I així podríem continuar enunciant virtuts, formes de ser desitjables, formes de fer de la persona que estima. Al llarg de la història l'Església ha presentat aquests ideals amb més o menys exigència, amb més o menys concreció, amb criteris estrictes a seguir o com a crides sobre la consciència individual.

En les propostes de model per a

LA SAL DE LA TERRA

Condicionants individuals a l'ideal proposat

les persones, quan dialoguem amb un tercer, no seria bo estar especialment atents a com és cadascú i en quin moment es troba? Convidar a determinada actitud, que sabem que despertarà la consciència en l'altre, implica un respecte molt gran per aquest. Sabem explicitar la proposta o suggeriment indicant que cal assumir-la amb exigència dins les limitacions o trets de cadascú? La pauta sobre el dejuni i abstinència quaresmals vinculada a l'edat hem de saber traslladar-la, per exemple,

Les diferències psicològiques, fisiològiques, relacionals, de responsabilitat social són ben diverses

a l'exigència de recolliment en l'hiperactiu per tret psicològic. Aquell ideal de senzillesa pot venir condicionat per exigències socials a determinada responsabilitat o forma d'expressar respecte en moments concrets. Així com els carismes, les diferències psicològiques, fisiològiques, relacionals, de responsabilitat social són ben diverses. Els trets individuals condicionen les propostes d'autoexigència en el millorament personal. Aquells que acompanyem, que compartim grups de reflexió, que sabem que influïm sobre altres persones, ¿estem prou atents a fer propostes des de la flexibilitat, des de la proporcionalitat en els suggeriments que puguem formular? Ningú no hauria de fer patir, que sí esforçar-se, per avançar vers un ideal humà.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Candeles que il·luminen el món

Quaranta dies després de Nadal, l'Església celebra la festa de la Presentació del Senyor. En aquesta celebració recordem l'episodi en què Maria i Josep van portar Jesús al temple per consagrar-lo al Senyor, tal com ordenava la Llei de Moisès.

A l'Evangeli hi podem llegir que Jesús, Maria i Josep van ser rebuts al temple per l'ancià Simeó, que, mogut per l'Esperit, en veure l'infant Jesús el va prendre en braços i va presentar-lo a tots els pobles com una llum que es revela a les nacions (cf. Lc 2,32).

És per això que l'Església, des de molt antic, ha instituït una festa on se celebra un ritu de benedicció d'unes candeles enceses i es fa una processó. Amb aquest ritu tan senzill expressem que tots som petites espelmes que ens volem unir a Crist i il·luminar els nostres germans. Crist és la llum del món. Aquell que el segueixi no caminarà a les fosques, sinó que tindrà la llum de la vida (cf. Jn 8,12). Popularment es coneix aquesta festa amb el nom de la Candelera.

En relació amb aquesta celebració, voldria compartir amb vosaltres un episodi de la vida de santa Teresa del Nen Jesús. Santa Teresa explica que, durant una festa, una religiosa va haver d'encendre unes espelmes per a una processó. Tot i això, quan anava a fer-ho va veure que s'havien acabat els llumins. Només hi havia una petita espelma mig apagada que encara conservava una feble espurna a la metxa. La religiosa, amb aquella espelma, va aconseguir encendre'n una altra i, a partir d'aquesta, totes les de la processó. Així passa amb no-

saltres, som petites candeles, som llum, perquè portem l'amor de Déu al nostre cor. Podem il·luminar les tenebres del món i ajudar els altres a il·luminar els seus cors.

A la festa de la Presentació del Senyor, l'Església celebra la Jornada Mundial de la Vida Consagrada. En aquest dia, recordem tots aquells que, com Jesús el dia de la seva consagració, han volgut lliurar la seva vida a Déu i als germans. El seu testimoni és com la petita espelma de què ens parla santa Teresa. La seva presència al nostre món pot semblar insignificant, però està cridada a incendiar el món amb el foc de l'amor.

Aquesta festivitat ens convida a ser com Simeó. L'ancià va ser capaç de veure en aquells pares que portaven el seu fill al temple un signe de la salvació de Déu. Tant de bo que, inspirats per l'Esperit Sant, aprenguem a trobar la presència de Déu en els esdeveniments més senzills de la nostra existència.

Simeó és un home d'esperança. La seva esperança és com un nen. Fràgil i petita, però plena de vida i de futur. Tot i que de vegades ens sentim vulnerables o passem per moments de crisi, sabem que Déu camina amb nosaltres. Ell és la nostra esperança. Actuem amb fidelitat i justícia, i esperem que Déu vingui a trobar-nos (cf. Os 12,7).

Benvolguts germans i germanes, units a Crist, siguem llum, especialment per als més necessitats. Que Maria, estel lluminós, ens ajudi a fonamentar la nostra esperança i a ser capaços de donar-la als altres.

«Tot i que
minoria,
no som un gueto
a la societat,
sinó llevat»

**Mons. José Luis Mumbiela, president
de la Conferència Episcopal del Kazakhstan**

Mons. Mumbiela amb alguns membres de la seva comunitat.

El Kazakhstan ja no és notícia als mitjans de comunicació, després que ocupés protagonisme per les violentes protestes contra el govern. L'Església catòlica, entre d'altres, ha demanat repetidament solucions pacífiques al conflicte. Al Kazakhstan el 70,7% de la població és musulmana. Els cristians representen el 25,8% i els catòlics es reparteixen en quatre diòcesis amb un total de 70 parròquies i uns 91 sacerdots. Mons. José Luis Mumbiela, natural de Montsó, va arribar al Kazakhstan el 1998 com a sacerdot missioner. Des del 2011 és el bisbe d'Almaty i té al seu càrrec uns 100.000 catòlics. També és el president de la Conferència Episcopal del Kazakhstan. Amb ell parlem de la realitat del país i d'una Església petita i jove.

Quina és la situació en aquests moments?

Avui dia ja gairebé de normalitat. La «zona vermella» només es troba a Almaty (ciutat i regió) i a la regió veïna. De fet, la vida ja gairebé segueix el seu ritme habitual. Se sent algun tiroteig, però ja esporàdic. S'estan fent batudes per enxampar saquejadors i persones implicades amb els actes violents de caràcter terrorista.

Eren previsible les protestes? L'han sorprès?

Des que vaig arribar-hi el 1998 vaig saber que al país hi havia un projecte de seguretat encaminat a controlar possibles grups extremistes, sobretot de tendència islàmica. De tant en tant, va haver-hi algunes accions esporàdiques de «neteja» d'alguns grups. També en els darrers anys han augmentat els crítics amb el govern prolongat del primer president. Per això creixia entre la població un dubte i inquietud general: «Què passarà quan el que porta manant des del 1991 se'n vagi o mori?» Per a molts aquesta pregunta generava certa por al caos i possibles guerres de poder. Per aquests motius en moltes persones hi havia una certa desconfiança respecte d'un futur sempre pacífic com fins ara.

Dit això, es pot entendre que, ara que precisament el primer president del país està absent de la vida pública, i fins i tot després d'haver renunciat a finals d'any al seu càrrec de cap de consell de seguretat de l'Estat, arribessin aquells moments «crítics». Des d'una perspectiva merament històrica es podia esperar una cosa semblant.

Al govern se l'acusa de corrupció i nepotisme, és possible el canvi?

Sens dubte el Kazakhstan compta

«És difícil erradicar completament la corrupció de tots els països, tot i que es considerin democràtics»

amb personal competent i capaç de treure el país d'aquesta situació actual. Creiem que el president actual està fent uns esforços especials per dur a terme un canvi considerable en el sistema. Com bé sabem, és difícil erradicar completament la corrupció de tots els països, tot i que es considerin democràtics... Però si es fan alguns esforços, es pot disminuir en gran mesura.

Des d'Occident s'ha criticat amb força la mà dura del govern, com s'ha vist des del propi país?

La mà dura inicial va venir de part dels manifestants que van sorprendre a tothom (fins i tot segurament gran part d'ells) amb armes i violència. El govern dialogava amb les protestes inicials per pujada de preus, i fins i tot va fer alguns canvis segons les seves peticions. Es creia que a Almaty també seria una protesta d'aquest tipus, però la cosa va canviar dràsticament. Els policies no estaven preparats ni enviats per a un atac d'aquest calibre. El pas següent va ser que es va haver de respondre a un atac armat, i això ja es regeix per altres normes diferents de les d'un diàleg pacífic. La gent sabia que als carrers dia i nit pul·lulaven bandits i saquejadors sense resistència policial possible, i molts d'ells vinguts de fora de la ciutat. Per això va haver de posar unes mesures especials davant d'una situació excepcional. Pels ressons que m'arriben, crec que és opinió comuna que si no haguessin vingut les tropes de pacificació i mesures severes, s'hauria destruït encara més la ciutat i originat més morts i fins i tot la presa de la ciutat i l'inici potser d'un conflicte a major escala.

Per on passa la solució al conflicte?

El govern continua encara capturant i detenint els implicats no només en robatoris i destrosses, sinó, el més important, als que van preparar aquelles maniobres armades encaminades a aconseguir el poder polític. Primer cal extreure el virus, després guarir les ferides i continuar construint en esperit de diàleg un nou Kazakhstan, com el mateix president està proposant.

Què pot fer l'Església catòlica al Kazakhstan (tenint en compte que és una minoria)?

Si un petit grup pot prendre gai-

Celebració de la darrera Nit de Nadal.

Aquest bisbe aragonès va ser a l'octubre a Madrid per a la presentació de la campanya del Domund.

rebé una ciutat de 2 milions amb violència, sembla que la quantitat no importa gaire a l'hora d'influir en la història dels pobles. Som llum per a «aquest» món i sal per a «aquesta» terra. No és la força dels nostres recursos humans humils, sinó la presència entre nosaltres d'Aquell que és la Llum i Esperança per a tothom. L'important és que sapiguem transparentar aquella «presència» a través de la nostra vida quotidiana. Si ens limitem tan sols a viure coherentment la nostra fe, sens dubte la societat es transforma per cercles concèntrics.

Tot i que minoria, no som un gueto en la societat, sinó llevat que a poc a poc impregna la majoria anunciant el missatge de Jesús.

Som una comunitat petita, però la nostra presència no és indiferent per al govern ni per a altres cristians, que valoren la missió de l'Església catòlica en l'escenari de les relacions internacionals.

Quina és la realitat dels catòlics en aquest país?

Som una Església jove i també en transició. Tot i que la presència de l'Església catòlica en aquestes terres es remunta a l'edat mitjana i, una miqueta, també a mitjans del segle XIX, les comunitats del segle XX estaven formades fonamentalment per polonesos i alemanys deportats per Stalin abans de la II Guerra Mundial. Però des de fa uns anys el rostre d'algunes comunitats, com la d'Almaty, es va fent

més asiàtic. Les noves generacions de creients van forjant una Església local que a poc a poc tindrà una identitat més pròpia d'aquesta cultura centroasiàtica. Viuen la fe amb l'alegria de la joventut que va creixent i «somiant amb ser gran». Procurem que aquest somni es compleixi!

Què pot fer la comunitat internacional, els catòlics de la resta del món, pel Kazakhstan?

Potser a nivell polític s'hauria de donar un vot de confiança a l'actual president, que sembla que està arriscant molt en algunes mesures i promeses de canvi. Però per a això cal suport. Crec que un futur en aquesta direcció seria bo no només per al Kazakhstan, sinó per a tothom, incloent-hi Europa. Per la situació geogràfica i els recursos del Kazakhstan, convé a tots que sigui un lloc de pau i concòrdia.

Els catòlics poden i han de seguir preguntant per nosaltres, que sempre és necessari. Som una «Església en bolquers», que comença a caminar en una cruïlla de pobles i cultures. En aquesta terra que és pont geogràfic i cultural entre continents i pobles, la gent necessita veure com en el món actual l'Església és, a qualsevol lloc on es visqui, un autèntic «instrument de la Pau de Déu», un instrument que, com sempre recalca el papa Francesc, es dedica a crear ponts i no murs. Si el Kazakhstan vol ser pont, necessita un model en el qual fixar-se.

«Primer cal extreure el virus, després guarir les ferides i continuar construint en esperit de diàleg un nou Kazakhstan»

«Noves generacions de creients van forjant una Església local que a poc a poc tindrà una identitat més pròpia d'aquesta cultura centroasiàtica»

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

SABER ESCOLTAR

Un sermó antic

Qui són els Pares de l'Església? Els entesos tracten dels Pares Apostòlics, volent designar els autors cristians més antics, no bíblics, les obres dels quals presenten el pensament ortodox de l'Església, des del primer moment. Parlen també dels anomenats Pares de l'Església, un títol donat a certs autors cristians que, en els primers temps de l'Església, van escriure en grec, llatí, siríac i armeni. La doctrina i santedat dels quals tingueren l'aprovació general de l'Església. Venen a ser com «els clàssics de la cultura cristiana». A l'Occident, l'era dels Pares de l'Església acabà al segle VII i a l'Orient, al VIII.

Jo em miro, amb respecte i atenció, els discursos ortodoxos d'aquesta època. Concretament,

aquests dies, he llegit un fragment de sant Pere Crisòleg (400-450), arquebisbe de Ravenna. Va ser un gran predicador de l'Evangeli i defensà, davant dels heretges, la veritable naturalesa de Crist. Va exposar les doctrines cristianes i els deures de la vida cristiana. El papa Benet XIII va declarar-lo Doctor de l'Església.

En un sermó, on exposa la Teologia fonamental del misteri de Crist, sant Pere Crisòleg diu: «Avui el mag troba plorant en un bressol Aquell que cercava fulgent entre els estels. Avui el mag admira resplendent entre bolquers Aquell que, amagat, intentava descobrir feia temps en els astres. Avui el mag medita, amb un gran estupor, el que veu allà: el cel en la terra, la terra en el cel, l'home amb Déu i

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

Déu en l'home; veu reclòs en un cos petitíssim Aquell que tots els segles no poden encabir. I, quan el veu, amb els dons místics confessa, sense discussions, què creu: amb l'encens el creu Déu, amb l'or, rei, i, amb la mirra, home mortal. I resulta que el gentil, que era l'últim, ara és el primer, perquè la fe dels mags va consagrar la creença de les nacions.»

Aquesta reflexió teològica és també la que l'Església del 2022 professa. És emotiu saber que la nostra fe és la mateixa dels homes dels primers temps.

Sant Pere Crisòleg fou un gran predicador de l'Evangeli

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanyà
ynaraja@gmail.com

La diferència de criteris que s'apliquen avui a un mateix problema és desconcertant. Indiscutiblement, la nostra cultura utilitza materials que precipitadament i imprudentment canvia o rebutja, sense cap altre motiu, en molts casos, que la de satisfer la seva passió de posseir l'aparell o la tecnologia més moderna.

Baixo a experiències concretes.

Vaig patir un conat de robatori a casa. Després d'inspeccionar-ho, l'autoritat corresponent em va dir: «Això és un domicili o un magatzem?» Altres persones em pregunten: «Per què tens tantes coses?» He observat la tendència que tenim ara de llençar molts objectes, encara útils, sense preguntar-nos si és prudent.

A PROPÒSIT DE...

Diògenes i l'economia circular

Els governs, la mateixa UE, tracten de posar-se d'acord en com salvar béns aprofitables o especials i matèries primeres costoses, contingudes en artillugis fora d'ús. No abunden a la terra i perilla que s'arribin a extingir sense haver-ne aconseguit d'altres que les puguin substituir. Davant d'aquest problema ara es parla de l'economia circular. És una solució que es proposen aplicar de seguida.

Torno a mi mateix. Algunes persones s'atreveixen a condemnar la meua manera d'actuar i m'apliquen l'epítet de moda, que va inventar A. Clark el 1975, de la síndrome de

Diògenes, que em desacreditaria.

Penso en la manera d'actuar de Jesús, concretament a l'episodi de la multiplicació dels pans i dels peixos.

Es tractava d'aliments senzills que no abundaven als palaus. El pa era d'ordi, ho diu Joan. Aleshores era el cereal més econòmic. La farina de blat es reservava al culte a les taules dels rics. El peix, segurament, el noi el guardava al sarró, conservat en salaó, procedent del llac proper. Aquesta menja és humil, però equilibrada, perquè amb hidrats de carboni i proteïnes van sadollar la gana.

Van menjar i van sobrar rosegons de pa i peixos. El Mestre va indicar que es recollissin les sobres de pa i de peix, ho diu Marc. On els posaran? Qui els aprofitarà?

Què hi hauríem dit, nosaltres?

Avui dia hi ha la tendència de llençar moltes coses encara útils

Vida eclesial

Aquesta setmana el Papa ajuda les Filipines i Càritas Polònia, Eduard Rey, M. del Mar Albajar, Montserrat Domingo i Rosa Masferrer comparteixen el seu testimoni de vida consagrada, Valls recupera les Decennals de la Mare de Déu de la Candela, parlem de pastoral amb joves i entrevistem la Gna. Gloria Narváez

Francesc envia ajuda econòmica a través del Dicasteri per al Desenvolupament Humà Integral

Suport del Papa a les Filipines i als migrants bloquejats entre Polònia i Bielorússia

El Dicasteri per al Desenvolupament Humà Integral ha comunicat el suport del papa Francesc a les Filipines i als migrants aturats entre Polònia i Bielorússia.

«Després del tifó *Rai* que va arribar a les Filipines amb vehemència extraordinària i va afectar, segons fons de Nacions Unides, uns 8 milions de persones en onze regions i va causar nombrosos danys materials, el papa Francesc ha decidit enviar una primera contribució, en aquesta fase de l'emergència, de 100 mil euros per al socors de les poblacions», informa el Dicasteri.

A través d'aquest Dicasteri se subministrerà aquesta suma, que serà enviada a l'Església local, per ser utilitzada en tasques assistencials. Francesc ja havia expressat la seva proximitat a la població de les Filipines colpejada pel fort tifó durant el res de l'Àngelus a la plaça de Sant Pere el diumenge 19 de desembre.

Aquesta contribució vol ser un missatge de consolació i esperança a les famílies en més dificultat de la terra filipina, que se suma a les ajudes concretes que es posen en marxa en l'Església i en diferents organitzacions caritatives.

Francesc també ha decidit enviar una contribució de 100 mil euros a favor dels grups de migrants, bloquejats entre Polònia i Bielorússia, i en ajuda de Càritas Polònia, per fer front a l'emergència migratòria a la frontera entre tots dos països, a causa de la situació de conflicte que es viu des de fa més de 10 anys, afegeix el comunicat.

D'altra banda, el Pontífex ha recordat les poblacions de les illes de Tonga, afectades pel tsunami provocat per l'erupció del volcà submarí que va causar grans danys materials.

El «cinquè evangeli»

Unes 50 persones, membres de la redacció de la revista *Tierra Santa* i de la Custòdia de Terra Santa, encapçalades pel custodi, fra Francesc Patton, van rebre l'agraïment del Papa per l'excelsa tasca que fan en diferents idiomes, a través de la web i a les xarxes socials i en col·laboració amb les Edicions Terra Santa i el Centre de Mitjans Cristians.

En l'audiència pel centenari de la revista *Tierra Santa*, el Papa va convidar els seus membres a construir comunió, a parlar de la fraternitat que és possible entre jueus, cristians i musulmans, a donar a conèixer els patiments i esperances de les realitats més difícils i sofertes, com a Síria, el Líban, Palestina i Gaza.

«Donar a conèixer Terra Santa significa transmetre el «cinquè evangeli», és a dir, l'entorn històric i geogràfic en el qual la Paraula de Déu es va revelar i després es va fer carn en Jesús de Natzeret, per nosaltres i per a la nostra salvació. També significa conèixer les persones que viuen allà avui, la vida dels cristians de les diferents Esglésies i denominacions, però també la dels jueus i musulmans, per inten-

El tifó ha afectat uns 8 milions de persones a les Filipines.

Aquesta contribució vol ser un missatge de consolació i esperança a les famílies en major dificultat

tar construir, en un context complet i difícil com el del Pròxim Orient, una societat fraterna», els va dir el Papa.

El Pontífex també els va encarregar que expliquessin que la «fraternitat és possible: la fraternitat entre cristians d'Esglésies i confessions malauradament encara separades, però que a Terra Santa sovint ja estan a prop de la unitat, com jo mateix he tingut ocasió de constatar. Parlar de la fraternitat que és possible entre tots els fills d'Abraham, jueus, cristians i musulmans. Parlar de la fraternitat eclesial que s'obre als emigrants, als desplaçats i als refugiats, per tornar-los la dignitat de la qual es van veure privats quan van haver d'abandonar la seva pàtria en recerca d'un futur per a ells i els seus fills».

El Bisbe de Roma va subratllar que a través dels mitjans de comunicació socials els membres de la revista *Tierra Santa* poden enriquir la fe de molts, fins i tot d'aquells que no tenen l'oportunitat de peregrinar als Llocs Sants. Per això, els va animar a mantenir el seu compromís professional de cada dia amb competència al servei de l'Evangeli, perquè és una contribució preciosa per als creients d'arreu del món i, alhora, dona suport als cristians que viuen a la terra de Jesús.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Llum que ens obri a la vida

En el seu vídeo mensual el Papa posa un tema al centre de la pregària; no és un tema qualsevol, sinó un que ell pensa que preocupa o que hauria de preocupar la humanitat i, moltes vegades, és un tema en què cal més que l'esforç humà.

Al novembre, Francesc va voler posar l'accent en les persones que viuen en depressió. Actualment són moltes les persones que han vist minvada la salut mental; també aquesta darrera edició de La Marató a Catalunya es va dedicar a aquest tema del qual ens costa tant parlar. Darrerament, aquelles persones que ens dediquem a acompanyar processos vitals hem vist com les forces de molts de nosaltres i de les persones a les quals atenem ens han anat minvant. Són moltes les alertes i les urgències que ens arriben per intents de suïcidis, de moltes persones que ja no poden més i que davant d'aquesta desesperança troben la sortida en desaparèixer.

Cal «posar llum que els obri a la vida», diu Francesc en aquest vídeo. Som en un moment en què hem de posar llum, hem de ser capaços de cercar motius d'esperança i compartir-los. No existeixen receptes màgiques davant d'algú que ha perdut la confiança, la motivació per viure... algú que prefereix desaparèixer... l'únic que pot provocar un canvi és saber donar llum. La llum sempre s'obre camí, entra per on pot perquè és vital. Només cal que trobi una petita escletxa. Quan algú em pregunta d'on surt l'alegria vital sento que surt d'aquest convenciment de sentir-me estimada i, en moments difícils, de saber-me acompanyada i sostinguda més enllà de tot el que succeeixi. Cal saber traduir l'esperança cristiana per a tots aquells que la cerquen amb urgència oferint la llum que ens obri a la vida.

ESTHER BORREGO LINARES
Triballadora social

La paràbola de la comunitat

EDUARD REY

Caputxí i president
de la Unió de Religiosos de Catalunya

La mirada d'Algú que em diu «et vull aquí» m'ha acompanyat de moltes maneres

Soc testimoni que els religiosos acaben estimant-se, que la paraula «germà» no es diu perquè sí

El germà Roger de Taizé solia parlar de la vida en comunitat com d'una *paràbola*. Sempre m'ha agradat mirar-m'ho així. Si l'Església com a tal cal entendre-la com a *sagrament*, la comunitat religiosa, sempre a l'interior d'aquesta Església, és una *paràbola*, en la mateixa dinàmica de fer visible aquell Déu que és, per naturalesa, invisible.

La vida religiosa és una *paràbola* a nivell personal. Té en el cor una experiència, difícil de descriure potser per massa senzilla, de trobament amb Déu. La mirada d'Algú que, sovint contra les meves pròpies lògiques, em diu «et vull aquí» m'ha acompanyat de moltes maneres, sovint en forma de perdó per les meves múltiples atzagaiades. El que he experimentat en la vida de pregària i sacramental ha anat fent arrelar en mi

la convicció d'un Déu que no dona per bo allò que és dolent, però que malgrat tot està disposat a oferir sempre l'abraçada de la reconciliació. La vida del religiós, amb el que té sovint de «soldat vençut d'una causa invencible», que deia el bisbe Casaldàliga, és paràbola de la gratuïtat immensa d'un Déu bo i fidel.

La vida religiosa és una paràbola a nivell comunitari. Refent la dita popular, aquí «*ellos se crían y Dios los junta*», i no sempre és fàcil la barreja que en surt. Però soc testimoni que els religiosos acaben estimant-se mútuament, que la paraula «germà» no es diu perquè sí. Reunits per l'eucaristia o per la pregària, esforçant-se perquè la vida en comú s'impregni del misteri celebrat, també en això han de ser *paràbola* per a una Església a la qual a vegades li costa sentir-se comunitat.

Finalment, la gran missió de la vida religiosa és ser ella mateixa, ser aquesta *paràbola*, ser «vides que només s'entenen si Déu existeix», com crec que deia el cardenal Suenens. Aquí a vegades ens perdem una mica, quan pensem que la nostra missió consisteix principalment a fer coses i ens oblidem que és en aquest ser, a vegades incòmode, sempre imperfecte, davant de Déu en comunitat on es realitza el nostre ser una *paràbola* que no està destinada a ser entesa immediatament, sinó a assenyalar cap a Aquell que es revela i s'amaga a la vegada a la Creu.

Què em preocupa de la vida religiosa actual? Que les grans empreses que van muntar els nostres antecessors en un moment de molta més força no acabin ofegant aquest ser sota del fer o, pitjor encara, del gestionar. I que ens contagiem de l'esperit d'eficàcia del nostre món i els seus negocis, oblidant que l'eficàcia d'una *paràbola* és paradoxal com la del Senyor crucificat.

Experiència de retorn

MARIA DEL MAR ALBAJAR I VIÑAS

Abadessa del monestir de Sant Benet de Montserrat

Quan parlo de vocació parlo d'una dimensió personal, la més personal i íntima de mi mateixa

La meva experiència al monestir ha estat i és una experiència de retorn

Sant Basili, un dels grans pares de la vida monàstica i mestre de sant Benet, diu als qui volen seguir el seu camí monàstic: «Provaré de convertir en flama l'espurna d'amor diví amagada en vosaltres.» Permetre que l'espurna d'amor diví viva en tothom esdevingui flama, ajudar-nos a ser foc d'amor i cremar (com deia la germana Josefina), és per a mi una imatge molt bonica del camí monàstic. Personalment, la meva experiència al monestir ha estat i és una experiència de retorn, l'experiència de tornar a un lloc intern conegut, molt conegut que és al mateix temps nou,

sempre nou i sempre més, sempre molt més.

Avui en destaco només dos elements. El primer és com em va arribar a costar acceptar la meva vocació. Anys. Tant abans d'entrar com també al monestir. I quan parlo de vocació no parlo d'un paquet que t'arriba de fora un dia, sinó d'una dimensió personal, la més personal i íntima de mi mateixa. Que resulta que és la més universal alhora. M'ha costat molt acceptar aquest camí de retorn a mi mateixa, al més genuí i senzill de mi, que resulta que està tan a prop del diví... és ben curiós com jo mateixa puc ser el primer fre per la meva felicitat.

El segon element és la família. El fet d'haver renunciat a la «meva» família (amb el que això vol dir de no tenir la meva parella, estar lluny de pares, germans, nebots) ha estat difícil, costós a vegades i alhora m'ha ajudat a gaudir més i més la família com a do de Déu. La meva família s'ha fet molt gran. La meva família de sang segueix sent la meva estimada família. Ara, però, inclou a més la comunitat, les dones amb qui compartim cada dia l'opció de permetre que la pròpia espurna d'amor diví personal esdevingui flama, foc personal i comunitari. I el foc, amb espetecs i tot, és un regal immens. Inclou totes les religioses i religiosos amb qui visc la complicitat de compartir una aventura vital similar. També totes les persones que tenim la sort de reconèixer l'espurna d'amor diví en nosaltres i en tots els éssers vius, li donem el nom que li donem. També els qui no tenen ni idea ni tenen cap interès en cap espurna divina però busquen inconformistes i vessen amor per la vida. Inclou també, més profundament, tots els qui han blindat l'accés al seu cor i han oblidat del tot qui són. I inclou, també, tota la creació.

Sí, la meva experiència al monestir ha estat i és una experiència de retorn, l'experiència de tornar un cop i un altre a un lloc intern conegut, molt conegut que és al mateix temps nou, sempre nou i sempre més, sempre molt més.

L'essencial és l'amor

MONTSERRAT DOMINGO

Eremita de Sant Joan del Codolar (Priorat)

Tots vivint la contemplació i la missió anem fent camí en una unitat de fons

La celebració de l'Eucaristia amb la comunitat eclesial és el moment de trobada

La vocació de tot cristià és viure el Baptisme i, per aquest, tots hem estat consagrats. Per portar a terme la vida en Crist.

Hi ha moltes i diverses formes de vida consagrada, per viure la vocació, segons el carisma particular, tant de vida monàstica com apostòlica. Tots vivint la contemplació i la missió anem fent camí en una unitat de fons, vivint l'Evangelí essent testimonis de l'amor, professant els tres vots.

Constates en la vida diària, parlant, comentant amb la gent, que no s'entén i es desconeix el que és aquesta vocació, potser per la secularització existent, en general, ja que manca una formació continuada i es debilita la fe i desapareix. *Per se*, som espirituals, deixarem perdre aquesta dimensió?

Com a persona consagrada d'eremita: Crist el centre de tota la vida, en Ell tota la creació s'unifica i en dur a viure l'Evangelí, l'he de llegir i rellegir perquè sigui carn-Vida. Voldria que en veure'm poguéssiu llegir-lo en mi (Carles de Foucauld), en un procés d'aprenentatge sempre, i per això:

-La pregària contínua, dia i nit, com recomana sant Pau: «Estigueu

sempre contents, pregueu sense parar, doneu gràcies en tota ocasió... » 1Te 5, 16-18.

-L'escolta a la Paraula, a les veus dels germans i al silenci que també parla.

-El servei sense discriminació, solidaritat, amb els de prop i els de lluny.

-L'acceptació del dia a dia sorprenent, per diferents motius: bons (visites, alegries...) i no tant (malalties, problemes...). Cal viure el moment.

-La responsabilitat i el discerniment, per viure en veritat sense engany, vigilància.

Quasi tota la vida, l'evangelí de la viuda pobre em recorda que ella dona fins i tot el que necessita per viure, demanant perdó; no sempre me'n surto.

Sí, vaig al llit tranquil·la, mai satisfeta perquè Ell ho veu, Ell ho sap, i tot temps agraïda.

La celebració de l'Eucaristia amb la comunitat eclesial, sigui a la parròquia de poble o en un altre lloc, és el moment de trobada amb els cristians, l'Església universal i amb tot el món, motiu d'acció de gràcies.

He vist Déu mirar-me

En els últims temps,
la meva vivència
transcorre per camins
del servei d'animació
i govern

Aquesta espurna
d'eternitat és la clau
i l'element
indispensable
d'aquesta nostra
vocació

ROSA MASFERRER I FELIP

Religiosa de Sant Josep de Girona
i vicepresidenta de la Unió de Religiosos
de Catalunya

He vist Déu mirar-me. Instant d'eternitat. I jo era allà. Em dic Rosa Masferrer i Felip. Soc religiosa de Sant Josep de Girona. Us puc assegurar que la meva vivència personal i comunitària de la vida consagrada, al cap del carrer, només n'és Una. Única. Unitària. Encara que tot té el seu lloc: la meva intimitat amb el Senyor i la vida compartida amb la comunitat. És més, cerquem aquest lloc i quan el trobem fa que la vida de seguiment del Crist sigui bella. Amb arestes i imperfeccions. Encerts i bon testimoni. Amb duresa i dolor. Amb situacions difícils d'encaixar que responen al misteri de la nostra pròpia condició. Però senzillament bella i plena.

També el relat és diferent segons el temps que fa que ets religiosa; la tasca apostòlica a la qual et dediques en cada època de la vida; però sobretot segons la «càrrega viral» d'experiència de Déu, que travessa tota la teva existència i la condueix. De la qual ets agraciada i per sort no controles tu.

En els últims temps, la meva vivència transcorre per camins del servei d'animació i govern. Visc des de la itinerància i la intempèrie. Dues realitats que m'han conduït a percebre una altra manera de viure el carisma, la missió i l'espiritualitat. On he hagut d'anar descobrint honestament la manera de respondre a Déu, des dels «plans B». Sempre penso que he pregat més amb el «volant del cotxe» entre mans que amb el «rosari».

Si bé l'essència de la meua vida no ha variat, des que vaig fer la primera professió. És la mateixa. Sempre en tot moment és la mateixa: «Estimar Déu, consagrar-me totalment a ell, en comunitat i dedicada a les obres més punyents de la caritat. Quatre trets que emmarquen clarament la meua vida consagrada.» Desgranar cada tret és l'afany de cada dia.

He començat compartint-vos aquestes paraules: «He vist Déu mirar-me. Instant d'eternitat. I jo era allà.» És la traducció més fidel possible d'un moment «exclusiu» del Senyor i meu. Els qui ho heu experimentat alguna vegada sabreu del que parlo. Jo diria que, en definitiva, aquesta espurna d'eternitat és la clau i l'element indispensable d'aquesta nostra vocació. Ser-hi amb tots els sentits oberts quan Ell se'ns dona a cor què vols; ser-hi quan tot va seguint; ser-hi quan tot va al revés; ser-hi fins i tot quan és fosc, quan és de nit.

De moments d'aquests en porto uns quants a l'esquena i al cor... No gaires, però suficients per seguir endavant amb el Mestre. La resta tot es relligua en el seu lloc i fa el que està destinat a fer, personalment i comunitàriament.

 Tarragona

L'any passat la celebració es va haver d'ajornar a causa de la pandèmia

Valls recupera les Decennals de la Mare de Déu de la Candela

BLANCA SERRES MARCO
Valls

Cada deu anys, l'església arxiprestal de Sant Joan de Valls acull milers de persones que assisteixen als actes que se celebren amb motiu de les Decennals i que visiten la imatge de la Candela.

A punt de donar el tret de sortida a les excepcionals Festes Decennals de la Mare de Déu de la Candela de Valls 2021+1, convé recordar que aquesta devoció vallenca té els seus orígens en l'època medieval. Són diversos els elements que certifiquen aquesta vinculació amb la imatge, com per exemple que des del segle XIV es nomenava a la ciutat de Valls, amb periodicitat anual, un obrer com a responsable de mantenir viva la candela que cremava davant la imatge de la Mare de Déu. Al llarg de la història seran moltes les ocasions en què els vallencs i les vallenques han recorregut a la invocació mariana per intentar aturar les morts causades per brots epidèmics.

Les Decennals de Valls arrenquen amb les darreres voluntats de mossèn Josep Perellada i Salabert, qui en el moment de la seva mort va demanar a l'amic Pau Baldrich el compromís de fundar una processó en honor de la Mare de Déu de la Candela. Era l'any 1788. Passaren uns anys abans no es va poder donar forma a les voluntats del capellà. La primera processó, acte central de la celebració, es va dur a terme, finalment, l'any 1791 i, des de llavors, cada deu anys.

230 anys després, la crisi sanitària del Covid va obligar a posposar les Decennals de la Candela de Valls del 2021. No era el primer cop que s'ajornaven —la Guerra del Francès, el 1811, va obligar a traslladar-la

al desembre—, però sí que és el primer cop que no se celebren en un any acabat en 1. Diuen que, a Valls, els anys es compten de deu en deu. I, en part, així es. En aquesta darrera edició s'han programat més de 500 actes pensats per aplegar la ciutadania entorn del patrimoni social, cultural i espiritual del nostre temps, un temps carregat d'incerteses però també d'esperança.

Celebracions religioses

El dia de la Mare de Déu de la Candela, el 2 de febrer, s'han programat tres oficis. El primer, a les 9h, serà presidit pel pare Joan Font, rector de la parròquia del Lledó de Valls. El segon, a les 11h, serà presidit per l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas. Al voltant d'aquesta darrera missa és sobre la qual pivotarà l'estructura festiva ritual, amb l'Anada a Ofici del Seguici Cerimonial, l'entrada de la bandera de la ciutat i les autoritats, l'enlairament d'un pilar de cinc per part de les dues colles castelleres vallenques en homenatge a la Mare de Déu de la Candela, les balladetes de la Sortida d'Ofici i la diada castellera. Aquest ofici es retransmetrà per internet, a través del canal de youtube de les Decennals. En el cas del tercer ofici, serà celebrat per Mn. Joan Àguila, actual rector de la parròquia arxiprestal de Sant Joan.

La primera processó, acte central de la celebració, es va dur a terme l'any 1791 i, des de llavors, cada deu anys

El dia de la Mare de Déu de la Candela, el 2 de febrer, s'han programat tres oficis

Milers de persones visiten la imatge de la Candela durant les Decennals.

El tret de sortida dels actes centrals de l'àmbit religiós, però, és el dissabte 29 de gener amb el Trasllat de la Mare de Déu de la Candela des de la seva capella fins a l'altar major.

Durant els nou dies que la Mare de Déu presideixi l'altar major, puntualment a les 19.30 h se celebrarà la Novena. Seguint el camí encetat en les Decennals de l'any 2011, en la qual va predicar per primera vegada una dona, aquest any seran tres les dones que predicaran.

Concretament, la monja bene-

dictina Teresa Forcades, metgessa, teòloga i amb vincles familiars a Valls; i les dues laïques, Laura Mor, catequista, periodista i directora de Catalunya Religió; i Carme Borbonès, doctora en pedagogia i expresidenta de Càritas Catalunya.

Obrirà i tancarà la novena l'arquebisbe de Tarragona, Joan Planellas. La novena de la vigília del dia de la Candela serà el torn de Mn. Josep Bofarull, anterior rector de la parròquia arxiprestal. La nòmina de predicadors es completa amb l'abat de Poblet, Octavi Vilà, i el claretià Josep Roca. A més, just abans de les misses, s'intercalaran breus testimonis de persones amb significatives vivències relacionades amb el desenvolupament de la pandèmia en aquests dos últims anys, entre ells membres de la brigada de l'Ajuntament, sanitaris i joves.

Així mateix, l'acte central i que està en l'origen de les Festes Decennals és la Solemne Processó general i votiva en acció de gràcies a la Mare de Déu de la Candela, que de forma extraordinària surt cada deu anys en processó pels carrers de la ciutat.

El diumenge 6 de febrer, el darrer dia de les Festes, un cop acabada la novena i l'eucaristia, es farà el retorn de la Mare de Déu de la Candela al seu cambril, acte que tancarà els actes religiosos de les Decennals 2021+1. Un cop allí, la patrona restarà al seu cambril fins a l'arribada d'unes noves Festes Decennals.

catalunyacristiana.cat

Descobreix la **nova web**

HOME

TEMÀTIQUES ▾

EDICIÓ DIGITAL

HEMEROTECA

IDENTIFICAT / SUBSCRIU-TE

gener 4, 2022

Per què viatja el Papa?

més accessible més continguts més formats més actualitat

Pastoral amb joves

Jove de Lleida, aixeca't i sigues testimoni!

IRENE AVENTÍN

Monitora d'esplai i estudiant de 2n d'Infermeria

Hem viscut els dies de Nadal i tot «torna a la normalitat», tornem a reprendre la rutina i sembla com si deixéssim enrere uns dies de germanor, alegria i pau. Tanmateix, el significat profund del Nadal no passa. Estem cridats a viure diàriament amb aquesta alegria. Una jove del bisbat de Lleida ens exposa la seva vivència del Nadal i com ha viscut la preparació d'aquests dies de festa. I ens planteja uns quants interrogants i reflexions arran de la trobada que van tenir els joves de Lleida: «Caminant junts cap al Nadal», organitzada per la Delegació Pastoral de Joves del bisbat de Lleida.

El poble que vivia a la fosca, ha vist una gran llum (Is 9,1)

Si em preguntessin què simbolitza el Nadal per a mi, ho resumiria amb dues paraules: esperança i il·lusió. Per a mi, l'experiència personal de ser monitora de lleure m'ha fet veure la capacitat que tenim per tal de canviar-ho tot. En aquest món ple d'injustícies i desigualtats hem d'estar disposades a posar-nos en camí per tal que tothom visqui l'arribada del Regne de Déu en pau.

Amb els joves de Lleida ens vam trobar fa unes setmanes per celebrar la vetlla de Nadal. És ja tradició que a Lleida ens apleguem els joves del bisbat per fer una vetlla de pregària per preparar-nos a viure amb sentit aquests dies. Entre les joves que hi érem, em vaig posar a pensar en la sort que tenim de viure en aquest entorn. La vetlla, però,

em va ajudar a adonar-me que no per a tothom és així. Tal com vam llegir a la lectura, moltes persones viuen encara en la fosca, nosaltres mateixos, moltes vegades també tenim aquesta sensació de caminar a les fosques. Però aquest poble que camina a les fosques s'omple d'alegria perquè ha vist una gran llum: «El poble que caminava en la fosca ha vist una gran llum; una llum ha resplendit per als qui vivien al país tenebrós» (Is 9,1-6).

Després d'endinsar-nos en la Paraula de Déu, vam tenir el regal d'uns quants joves que exposaven diferents testimonis de realitats fosques que necessiten veure aquesta gran llum que és Jesús.

L'Arnau ens va parlar de totes aquelles persones que pateixen en silenci, de totes les pors i inseguretats que ens frenen. El Felipe ens va recordar la importància de la cura del planeta i ens animava a seguir lluitant pel nostre futur, un futur que sembla que trontolla, però que alhora batega de desig per viure. Finalment, l'Ares ens va parlar de les persones sense sostre i sense llar, preguntant perquè tothom tingui un lloc on viure sense carregar una motxilla plena d'etiquetes.

Com hem d'anunciar el Regne de Déu si ni tan sols ens hi apropem?

Com a joves només ens queda aquest compromís de seguir endavant lluitant pels nostres ideals i per totes aquelles persones que encara no viuen en pau, ja sigui pels desastres naturals, per la falta d'una llar digna o per qualsevol altra injustícia. També ens queda aquest compromís de portar la nostra llum allà on anem, que sapiguem guiar aquells que estan perduts i ser valents per respondre a la nostra crida.

I, després de tot, jo em pregunto: estem disposats a posar-nos a caminar?

La parròquia de Sant Pau de Lleida va acollir el 16 de desembre la tradicional Vetlla de Nadal organitzada per la Delegació de Joves del bisbat de Lleida

TESTIMONIS DE FE

Gloria Narváez, religiosa segrestada per jihadistes durant gairebé cinc anys a Mali

«Fins i tot en els moments més difícils notava la presència de Déu»

JOSUÉ VILLALÓN

Ajuda a l'Església Necessitada

Va ser una de les bones notícies de l'any passat. La germana Gloria Narváez va passar gairebé 5 anys segrestada per un grup jihadista a Mali. Va ser alliberada a l'octubre i ara, des del seu convent de Pasto, al sud de Colòmbia, ha concedit una entrevista a un grup de companys d'Ajuda a l'Església Necessitada. Compartim part d'aquesta trobada, i en destaquem el testimoni personal de fe i esperança d'aquesta religiosa i missionera de les Franciscanes de Maria Immaculada.

Ara que han passat uns mesos des del seu alliberament, deu ser

difícil assimilar tot el que ha viscut en aquests anys. Es pot mantenir la fe i l'esperança en una situació així?

Per a mi, ha estat una oportunitat per veure la meua vida davant Déu. Malgrat el maltractament i la violència física que vaig patir, no vaig perdre mai la fe. Un dia estava proclamant els salms i lloant Déu en veu alta per la creació, pel desert, per l'aigua que podia beure encara que fos poca i per l'immens sol. Llavors van començar a insultar-me i a riure's de mi. Em deien: «A veure si aquest Déu et treu d'aquí.» Aquelles paraules em van fer estremir i els vaig contestar que no ofenguessin així el nostre Creador. Alguns em van donar la raó i van deixar de burlar-se.

És increïble la força que vostè té, que fins i tot podia parlar així amb els segrestadors. Aquesta força també surt

de tanta gent que ha pregat per vostè, com les persones a les quals servia a la seva missió de Karangasso?

Jo crec que totes les germanes que han estat allà han experimentat l'amor i la proximitat d'aquesta gent. Perquè són persones humils i agraïdes. La nostra presència també és senzilla, vivim entre persones que són la majoria musulmanes, però amb ells fem una companyia, els acollim, contestem les seves preguntes i atenem les seves necessitats, sobretot materials, però també d'educació, de salut. Agraeixo molt totes les pregàries de tants països, dels amics d'Ajuda a l'Església Necessitada i dels nostres amics de Karangasso.

En el seu alliberament van participar fins i tot els serveis d'intel·ligència d'Espanya. Vostè, en altres ocasions, ha dit que la seva posada en llibertat es va aconseguir gràcies a Déu, va sentir aquesta ajuda durant el segrest?

Fins i tot en els moments més difícils notava la presència de Déu. En recordo un especialment, quan em vaig quedar sola, i em vaig adonar que m'anaven venent d'un grup a un altre. Llavors, en una ocasió va arribar el cap d'un grup en el qual jo ja havia estat abans i em va dir: «Gloria, què fas aquí?» Jo li vaig dir que ara era en un altre campament, llavors va anar a parlar amb el nou cap i no sé què van parlar perquè el nou cap es va enfadar molt amb mi i va venir cap a mi amb un ganivet enorme i unes cadenes. Em va dir: «Gossa cristiana, què li has dit a aquest?, ara et lligaré i et mataré.» Però un altre home, molt corpulent, li va dir que em deixés en pau, que no em fes mal. Jo vaig pensar: «Déu meu, Tu en aquest moment m'envies els teus àngels perquè em deslliurin del mal.»

SIGNES D'AVUI

«Mai no havia vist una cosa així»

El fet va passar l'11 d'abril del 2019. A les 5 de la tarda, el papa Francesc va pronunciar un discurs-meditació a la Casa Santa Marta, als líders del Sudan del Sud que realitzaven el recés espiritual per iniciativa de l'arquebisbe de Canterbury i que assumirien els càrrecs el 12 de maig. Els líders polítics estaven acompanyats per membres del Consell de les Esglésies del seu país. Després d'una lluita interna entre el president Kiir i el llavors vicepresident Machar, que va ocasionar 400.000 morts i quatre milions de desplaçats, s'havia arribat a un acord de pau [*Revitalised Agreement on the Resolution of Conflict in South Sudan*] que calia apuntalar. Tant el text del discurs del papa Francesc com tot el vídeo de la sessió es poden consultar a www.vatican.va.

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Havia conegut aquella mare quan era molt petita. Visitava casa seva perquè al casal on anaven ella i les seves germanes havíem detectat seriosos problemes que amagaven darrere dels seus comportaments, sovint agressius, o de vegades d'un patiment ocult que calia acompanyar i posar-hi remei si ho veíem necessari.

Han passat més de 30 anys i una d'aquelles nenes de la família a la qual visitava ara és mare d'uns quants nens, la gran dels quals està entrant en l'adolescència i actua més de companya de la seva mare que de filla. Li ha tocat aquest paper i ella ho assumeix.

Vaig quedar en una cafeteria

Francesc, després del seu discurs, pronunciat en italià i traduït consecutivament a l'anglès, es va apropar al president, a la vicepresidenta i als dos vicepresidents de la futura presidència de la República. L'ancià Papa es va agenollar davant de cadascun d'ells i els va besar els peus. Un darrere l'altre. Aixecar-se li resultava més fatigós, però es reincorporava amb l'ajuda de cadascun dels líders del Sudan del Sud i del seu traductor. La sorpresa de la seva acció va anar acompanyada d'un silenci profund. La humiliació del Papa era el seu gest més eloqüent. Un crit silenciós a favor de la pau per

La dignitat de la persona es fonamenta en la humilitat del jo

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

aturar per sempre més el patiment de milions de persones. La seva actitud humil va representar un estímul als líders i una invitació perquè aparquessin els egos per servir al bé comú. Algú es podria sentir incòmode per interpretar erròniament la humiliació de l'ego com una pèrdua de dignitat. No hem d'oblidar que la dignitat de la persona es fonamenta en la humilitat del jo.

Rebecca Nyandeng Garang, vicepresidenta del Sudan del Sud, va declarar que es va sentir profundament commoguda per l'actuació del papa Francesc: «Mai no havia vist una cosa així. Les llàgrimes em brollaven dels ulls.»

El Papa ho va aprendre del seu Mestre, que va rentar els peus als comensals de l'últim Sopar. Una humiliació en tota regla.

FINESTRA A LA VIDA

Parlar de pobresa infantil...

per fer petar la xerrada i, com que no podia deixar els fills, els portava amb ella, de manera que van ser testimonis de la conversa, les angoixes compartides, els plors de la mare.

Evocant els patiments de la seva infantesa, els fills veien —a la seva manera— que tot s'havia reproduït a la família creada per la seva mare. En un moment determinat, quan deia que «la violència genera violència», va ser la filla gran la que li va recordar a la seva mare que plorava dient que és el que sovint no podia remeiar, que ella creava aquell ambient... i fins i tot l'anima dient que ara feia dies que estava millor. Jo no podia imaginar a la meua infantesa penetrar en els problemes dels adults com ho fe-

ien aquells fills. Perquè una de les coses que em va impressionar més va ser veure com una de les més petites eixugava les llàgrimes a la seva mare amb un mocador de paper. Quan ens acomiadàvem, em va assegurar: «El pitjor de ser pobre és saber que ho ets.»

Va ser per a mi una lliçó del que és la «pobresa infantil». Sovint només pensem que no menegen el necessari, que no tenen el lloc convenient, que els manquen béns materials... Però, l'autèntica pobresa infantil era la que jo observava en aquells infants...

El pitjor de ser pobre és saber que ho ets

Cal·liu humà com a coixí del càncer

El centre Kāīda Sant Pau acompanya, de franc, pacients, familiars i cuidadors en un procés oncològic

CARME ESCALES

Escotar i assessorar les persones que passen un procés de càncer, com a pacients, cuidadors o familiars, forma part de l'acompanyament que s'ofereix.

Per molt que la ciència avanci i ens vagi portant més precisió en els diagnòstics mèdics, salvant cada vegada més vides de gent amb malalties com el càncer, encara avui la confirmació d'un tumor maligne espanta, atura la marxa i dispara el pensament, la tristesa i la por de patir i de morir. La notícia de certes malalties així fa sentir la soledat, però una soledat que d'altres persones que han passat pel mateix també comparteixen, entenen i poden molt bé ajudar a suportar.

Persones, espais, moments, un temps per permetre's un mateix respirar profundament, resoldre dubtes o expressar pors... Tot això hi és en el coixí de Kàlida Sant Pau (www.fundaciokalida.org), un centre a tenir en compte per qualsevol persona que travessa un procés de càncer, com a pacient, familiar o cuidador. La porta és oberta a tothom, sense cita prèvia, i els serveis que s'hi ofereixen són gratuïts. Especialistes en suport oncològic des de la infermeria, la psicooncologia, el treball social, la nutrició i la fisioteràpia es troben en aquest espai amic nascut per acompanyar la travessia oncològica més personal, per no ser viscuda amb solitud.

Al centre Kàlida es pot fer ioga, artteràpia, *mindfulness*, relaxació o marxa nòrdica, entre altres activitats. També ofereixen el taller «El bon dormir» i d'horticultura social i assessoren sobre afers tan pràctics i quotidians com tots els aspectes laborals, econòmics i domèstics i la manera d'afrontar-los quan el càncer arriba.

Iniciativa nascuda a Escòcia

Els valors actius en aquesta iniciativa s'inspiren i formen part de la xarxa de centres de l'ONG Maggie's (www.maggiescentres.org), un model de suport psicosocial portat per professionals experts en el procés oncològic. És una iniciativa que va posar en marxa l'escriptora escocesa Maggie Keswick Jencks. Fruit de la seva experiència com a pacient oncològica, l'any 1996 va obrir a Edimburg el primer centre d'acompanyament a persones amb càncer. El seu propòsit era «que ningú, per la por de morir quan és diagnosticat de càncer,

Els homes són minoria entre els usuaris del centre Kàlida Sant Pau, però l'horticultura és una de les activitats a la qual s'apunten amb molt de gust.

no hauria de perdre l'alegria de viure». Avui són 27 els espais que aporten aquest suport ple de caliu i eines per aconseguir viure, malgrat tot, aquesta alegria de viure, en diferents llocs de la Gran Bretanya. Tres més ho fan des de Hong Kong, Tòquio i, des del 2019, Barcelona.

A Barcelona, una altra dona escocesa, Rosy Williams, que l'any 2003 havia pogut experimentar l'atenció de Maggie's al centre d'Edimburg, vivint a la capital catalana va engrescar una sèrie de persones perquè comences sin a fer pinya per poder obrir el centre de la Fundació Kàlida, Kàlida Sant Pau. Els seus patrons fundadors són la Fundació Nous Cims i la Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, i gràcies a les donacions de particulars i empreses, aquest projecte pot

Fundació Kàlida

oferir als seus usuaris tota l'ajuda de franc. També gràcies a l'ajut desinteressat d'un grup de voluntaris i voluntàries. La Fundació Kàlida està classificada com a Fundació benèfica de tipus assistencial, sense ànim de lucre.

L'edifici del centre Kàlida Sant Pau, ubicat al costat de l'Hospital de Sant Pau i el recinte modernista, va ser dissenyat, i concedit de manera altruïsta per l'estudi de Benedetta Tagliabue a la Fundació Kàlida. Tot en ell està estudiat, basant-se en evidència científica, per contribuir a la millora del benestar de qualsevol que hi entri. Llum natural, espais acollidors, materials amables... El centre és una casa, una llar amb el caliu que hauria de ser considerat imprescindible per a tota persona que viu una malaltia com el càncer.

Al costat de l'entrada, en una lluminosa cuina amb vistes al jardí, sempre hi ha una beguda calenta per a qui arriba. I una de les persones voluntàries del centre que fa la calorosa acollida de qualsevol que truca a la porta és la Marta Pujol.

Els seus 2015 i 2016 van ser difícils. Aleshores era ella qui travessava el seu tram de càncer de mama. En plena quimioteràpia, però, ja va sentir una gran inquietud per donar suport a d'altres pacients. «Jo en tenia molt, de suport, al meu entorn, però sé que no tothom en té», diu. A les sales d'espera sempre trobava altres persones amb les quals xerrava com si hi hagués una amistat de temps. Va ser en tots aquells moments en què la Marta va ser conscient de tot el que arriba a unir i com acompanya el suport d'algú que et tranquil·litza, et facilita informació, t'escolta i t'entén. Ella davant del càncer va posar una actitud diferent, «una mica més de llum als ulls», així ho expressa. «A qualsevol comentari negatiu li donava la volta, que és el vici o virtut que tinc», afegeix. El càncer per a ella també va ser una manera de fer net de l'estrès viscut, i un primer pas a un canvi de vida. «Ara estic fent el que m'agrada», confessa.

Va començar ajudant a impulsar un grup de WhatsApp que aplegava dones amb càncer de mama o d'ovaris. «Les necessitats en aquests diagnòstics tenen molts punts en comú», confirma.

En aquest camí es troba molta «solitud, incomprensió, i molta por a la mort perquè en aquesta societat no és un tema que tinguem treballat, no ens volem enfrontar a la realitat. Tenim la mania de fer plans i ens costa més adaptar-nos, que és el que al cap i a la fi resulta més intel·ligent», considera. «Adaptar-se a tot allò que ens va passant, amb força per entomar-ho», afegeix.

Així va ser com van anar aplegant-se fins a una vuitantena de dones, les *Activity Girls*, les primeres participants en els primers tallers del que va ser Kàlida. A la Marta la va enamorar el projecte i per això ara és ella la que dona la benvinguda i acomoda les persones que arriben al centre.

Des que van obrir, al maig del 2019, Kàlida Sant Pau ha rebut més de 22.000 visites i ha tingut unes 3.000 persones usuàries úniques. «Pensem en aquest centre com un espai per rebre unes 15.000 visites l'any, i ja ens hi apropem», explica el director de la Fundació Kàlida, Joan Reventós. Ara els reptes principals de la fundació són continuar teixint relació amb àrees d'atenció al càncer dels hospitals, per poder atendre més persones. Un altre objectiu és enfortir la mateixa sostenibilitat del projecte, amb un enfocament comunitari, en què les empreses que col·laboren ampliïn les seves contribucions econòmiques i arribin noves donacions.

A la fundació que dirigeix Reventós hi són benvingudes iniciatives particulars per sumar fons al projecte. Un exemple el va donar una de les botigues de l'avinguda de Gaudí, BdeBarcelona, que amb motiu del passat Dia Mundial del Càncer de Mama, va vendre pins de la flor del panot de Barcelona dissenyats i pintats de color rosa, a mà, per la Laura Martinell, de Pissarro Barcelona. Van lliurar el seu taló de més de 150 euros recaptats de les vendes del pin al centre Kàlida Sant Pau. Amb gestos així, el caliu d'aquesta acollida va creixent.

De fet, el tercer gran repte de la Fundació Kàlida és obrir un segon centre d'acompanyament. «Calcullem que serà de tres a cinc anys vista i estarà a fora de Barcelona, per descentralitzar», avança Joan Reventós. Allà on sigui, el càlid coixí de Kàlida serà benvingut i necessari.

MARTA PUJOL

«Les necessitats en aquests diagnòstics tenen molts punts en comú»

JOAN REVENTÓS

«Pensem en aquest centre com un espai per rebre unes 15.000 visites l'any»

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

De retorn de Roma

Benvolguts i benvolgudes, «Tots els camins van a Roma [...] però no van a Betlem». És una frase repetida una i altra volta pel nostre poeta i que vam recordar per Nadal. Però aquesta vegada sí: el camí que ens ha portat a Roma ens ha dut a Betlem. Em refereixo a la visita que tots els bisbes de Catalunya vam fer a Roma durant la segona setmana d'aquest gener per exposar la situació de les nostres diòcesis, visitar els sepulcres dels apòstols Pere i Pau i trobar-nos personalment amb el Sant Pare. El camí ens ha dut a Betlem. Qui diu a Betlem, diu a la pedra viva sobre la qual Crist ha volgut bastir la seva Església. «Sobre aquesta pedra edificaré la meua Església» (Mt 16,18). El diumenge, dia 16 de gener, al capvespre, tornava de la *visita ad limina* que vaig anunciar-vos el diumenge abans, quan empenia el viatge.

És en la teoria i ho fou en la pràctica una visita motivada i emmarcada en la fe, sense la qual es fa difícil d'entendre, que referma la comunió amb l'Església de Roma, «la que presideix tota l'assemblea de la caritat», com afirmava sant

Ignasi d'Antioquia ja a començaments del segle II (Ad. Rom., inscr.: R 52). El seu cap i pastor, el Sant Pare Francesc, és qui ara esdevé la pedra visible d'aquesta comunió i unitat.

En la visita al sepulcre de sant Pere, tant al primer dia de la visita que hi celebrarem l'Eucaristia com a l'últim, vaig pregar per la fe de l'Església que és a Tarragona, i igualment en les misses a les basíliques de Sant Joan del Laterà, Santa Maria la Major i Sant Pau Extramurs, que els bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense, juntament amb els de València i Mallorca celebrarem amb alguns pocs altres acompanyants.

Vaig visitar les diverses Congregacions romanes que té el Papa per regir i seguir la vida de l'Església universal: el Consell pontifici per a la promoció de l'evangelització, la Congregació per als bisbes, la doctrina de la fe, la Secretaria d'Estat, l'educació catòlica, el clergat, la litúrgia i els sagraments, el Dicasteri per a la comunicació, el Dicasteri per als laics, la família i la vida, el dedicat al servei del desen-

volupament humà integral, la Congregació per a la vida consagrada, i també, la Secretaria general del Sínode de Bisbes. Val a dir que el denominador comú que hi vaig trobar va ser el d'una gran proximitat davant els diversos temes i problemes, i amb un excel·lent esperit de servei a les diòcesis.

Com podeu pensar, el moment àlgid de la visita fou la trobada amb el papa Francesc, que va tenir lloc el divendres dia 14 de gener. Després d'una breu salutació personal a cada un de nosaltres, ens vam aplegar en reunió amb ell en una trobada que es va perllongar dues hores i mitja. Vam parlar de l'evangelització i del testimoniatge de vida, del treball sinodal, del paper del bisbe i dels mossens, dels laics i laiques i de la vida consagrada. Vam parlar de les vocacions, dels joves, de la secularització i de l'acció social de l'Església. Van sortir temes més espinosos, com el problema dels abusos a menors o la situació política al nostre país. Realment, en vam sortir reconfortats, així com enfortits en la fe i en el nostre ministeri.

Ben vostre.

Elogi agraït a la vida consagrada

SEBASTIÀ
TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

El papa Francesc, dirigint-se a una comunitat de religioses que havien patit la destrucció del seu monestir a causa d'un terratrèmol, els feia veure que enmig d'aquesta tragèdia Déu les havia enfortides, tot recordant la paràbola evangèlica del gra de blat que ha de morir per poder donar fruit. Aquesta és la situació de moltes comunitats de vida consagrada que pateixen el buidament de les seves cases per mor de l'edat i les poques entrades, fins i tot després de molts anys de vida consagrada i d'entrega generosa a Déu i al propi carisma, orientat al servei de l'Església i les persones més necessitades.

La crisi vocacional la vivim especialment a Occident i ens fa veure la necessitat quan la resposta vocacional ens arriba dels països del tercer món juntament amb el fenomen de la immigració. Una crisi que no és pròpia únicament de la vida consagrada, sinó que és crisi de vida cristiana, de coherència baptismal i de seguiment del Senyor, crisi que afecta persones i institucions, moltes de les quals es veuen obligades a tancar i a desfer-se dels seus immobles. Això fa patir i molt perquè desapareix a poc a poc la presència d'una forma peculiar de vida cristiana. Tanmateix, aquest gra de blat que es va desfent de ben segur que donarà fruit, qui sap si amb joves i noves formes de presència, fruit dels nous carismes que el Senyor suscita per a la nostra Església i en bé de la

societat.

Quan es perd tot, excepte Déu i la vida de fraternitat, fa més falta que mai aprofundir en els carismes fundacionals segons el moment present i en la consegüent resposta que avui hem de donar sense defallir, portant al cor l'exhortació d'Isaïes «Alegreu-vos, feu festa, ompliu-vos de joia...» (cf. Is 66,10-14). A punt de celebrar el proper dia 2 de febrer la Jornada de la Vida Consagrada, hem d'agrair al Senyor el do de la vocació religiosa i, al mateix temps, contemplant la seva realitat avui, reconèixer, valorar molt i també agrair la seva presència actual i la de molts anys enrere, la dels consagrats i consagrades presents a la nostra terra, la dels qui han anat a fer present Jesús i l'Evangeli als països més pobres, una presència orant i consoladora. Avui, terra de missió ho som tots i ho és tot!

Facem vida el lema d'enguany totalment unit a l'ambient sinodal que mostra realment l'essència de l'Església, que es verifica «caminant junts», una invitació a fer-ho encarnats en aquesta nostra terra que Déu estima i a la qual ens envia, des de la *consagració*, l'*escolta*, la *comunió* i la *missió*. Per això, mentre avançam en el camí sinodal, donem gràcies a Déu pel do de la vida consagrada que enriqueix l'Església amb les seves virtuts i carismes i mostra al món el testimoni alegre de l'entrega radical al Senyor. Per això, no deixem de pregar perquè sigui així i hi hagi qui respongui i s'entregui del tot.

COMENTARI DE LA PARAULA

Tots, a la sinagoga, s'estranyaven de les paraules que Jesús proferia sobre la gràcia

GLORIA MONÉS

En la *Demostració* que Lluç està escrivint per a l'exsumme sacerdot, l'excel·lentíssim Teòfil, ha situat, a l'inici del ministeri de Jesús, l'anada a la sinagoga de Natzaret, qualificant-la com «la seva pàtria», en representació de tot Israel. En aquesta escena inaugural esbossa la missió de la «gràcia» de Jesús, que desplegarà al llarg del primer volum (*Evangelí de Lluç*), i el refús del seu propi poble que propiciarà l'obertura a totes les nacions paganes, que narrarà en el segon (*Fets dels Apòstols*). La clau per interpretar convenientment l'escena rau en el doble sentit favorable/desfavorable inherent al verb grec «testimoniar»: el públic de la sinagoga, en un tancar i obrir d'ulls, passarà de «testimoniar a favor d'ell», pel fet d'haver proclamat públicament l'inici de l'Any Jubilar del Messies que havia de posar-ho tot en ordre: «l'Any acceptat del Senyor», a «testimoniar en contra d'ell», quan s'adonà que Jesús havia silencià «el Dia de la venjança», com s'esperava del Messies: «Aquest, ¿no és fill de

Josep?», el Messies *ben Joseph*, en espera del càstig que Déu infligiria a l'Imperi romà per haver sotmès el seu poble a esclavitud. Lluç escriu aquesta obra després de la destrucció del Temple i de la ciutat de Jerusalem, pels anys 70, i que el seu adreçat, Teòfil, hauria hagut d'exiliar-se, després d'una sedició massiva i violenta contra els romans. Jesús, conscient que «cap profeta no és acceptat a la seva pròpia terra», els proposa dues actuacions modèliques de dos profetes prominents, Elies i Eliseu. La primera fa referència a una viuda pagana, de «Sarepta, de la regió de Sidó» (1Re 17,1-24), expressió de la gent desemparada i sense recursos econòmics; la segona, a un leprós, figura de gent marginada i desclassada, oimés tractant-se d'un estranger de Síria (2Re 5,1-14). Tots els assistents a la sinagoga, en sentir-ho, s'ompliren de furor, l'expulsaren fora de la ciutat i intentaren estimar-lo. Jesús se'ls escapà de les mans.

JOSEP RIUS-CAMPS

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

JAUME SIDERA, cmf

Qui eren els samaritans? (i II)

Amb el temps els samaritans foren exclosos de la comunitat jueva. I foren equiparats als pagans pel que fa a la vida cultural i ritual. Absolutament prohibit el matrimoni entre israelites i samaritans. Des del bressol els samaritans eren considerats impurs en grau superlatiu i causants d'impuresa arreu on fossin. «No tenen cap manament ni ombra de manament; són doncs menyspreables i pervertits», declarava el rabí Simó bar Yohai vers l'any 150 dC.

Se suposa que no sempre ni tothom a Israel vivia i mantenia aquestes tensions mútues amb els samaritans. Però, de fet, eren mal vistos i quan els Galileus o jueus volien visitar-se, evitaven passar per Samaria si podien. Feien més volta, però estaven més segurs. «Els jueus no es fan amb els samaritans», llegim a Joan 4,9.

Davant d'això quin trasbalsament no tindrien els oients en sentir de llavis de Jesús el seu elogi del leprós samarità, l'únic dels altres 10 que tornà per agrair la guarició. «Només ell –l'únic estranger– ha tornat a donar glòria a Déu?» (Lc 17,17-19). Sobretot quan posà com a model d'amor al proïsme el bon samarità que superà l'odi nacionalista amb tantes arrels seculars (Lc 10,30-37). El mestre que responia a Jesús no pronuncià el nom de samarità. Sense adonar-se'n en donà, tanmateix, la definició: el proïsme era «el qui el va tractar amb amor». Model de tants bons samaritans que hi ha fins als afores de les nostres esglésies. I no cal dir que també en l'àmbit eclesial.

Els Fets del Apòstols expliquen meravelles de com els samaritans van rebre joiosos i agraïts la bona nova de Jesús. Ens reconcilien amb els samaritans. Joan ja ens hi ha reconciliat fent de la Samaritana la primera apòstol de Jesús en terra forastera.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge IV de durant l'any

Lectura primera

Jr 1,4-5.17-19

Et vaig fer profeta, destinat a les nacions

Lectura del llibre de Jeremies:

En temps de Josies, el Senyor em va fer sentir la seva paraula i em digué: «Abans que et modelés a les entranyes de la mare ja et vaig conèixer; abans de néixer ja et vaig consagrar i et vaig fer profeta, destinat a les nacions. Ara, doncs, ceneix-te el vestit i ves a dir-los tot el que et manaré. No tinguis por d'ells, si no, seria jo, qui te'n faria tenir. Avui faig de tu una ciutat inexpugnable, una pilastra de ferro, una muralla de bronze que resistirà contra tot el país: contra els reis de Judà i els seus governants, contra els seus sacerdots i contra el seu poble. T'assaltaran però no et podran abatre, perquè jo et faré costat per alliberar-te. Ho diu l'oracle del Senyor.»

Al·leluia

Lc 4,18

El Senyor m'ha enviat a portar la Bona Nova als desvalguts, a proclamar als captius la llibertat.

Salm responsorial

70

En vós m'emparo, Senyor, que no en tingui un desengany. Deslliureu-me, traieu-me del perill, vós que sou bo; escolteu me salveu-me.

R. Els meus llavis diran a tothom com m'ajudeu.

Sigueu el meu castell de refugi, la meua roca salvadora. Déu meu, traieu-me de les mans de l'injust. *R.*

Vós sou la meua esperança, Déu meu, he confiat en vós, Senyor, des de petit. Vós em traguéreu de les entranyes de la mare, acabat de néixer em vaig emparar en vós. *R.*

D'un cap a l'altre del dia els meus llavis diran a tothom com m'ajudeu; m'instruïu, Déu meu, des de petit, i encara avui us proclamo admirable. *R.*

Lectura segona

1Co 12,31-13,13

La fe, l'esperança i l'amor subsisteixen, però l'amor és el més gran

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans [...], el qui estima és pacient, és bondadós; el qui estima no té enveja, no és presumit ni orgullós, no és groller ni egoista, no s'irrita ni es venja, no s'alegra de les farses, sinó de la rectitud; ho suporta tot, i no perd mai la confiança, l'esperança, la paciència. L'amor no passarà mai. Vindrà un dia que el do de profecia serà inútil, que el do de parlar llenguatges misteriosos s'acabarà, que el do de conèixer també serà inútil. Els dons de conèixer o de profecia que ara posseïm són incomplets; el dia que ho coneixerem tot, allò que era incomplet ja no tindrà utilitat. Quan jo era un nen, parlava com els nens, sentia com els nens raonava com els nens; però d'ençà que soc un home, ja no m'és útil el que és propi dels nens. De moment coneixem com si hi veiéssim poc clar una imatge reflectida en un mirall; després hi veurem cara a cara. De moment coneixem només en part; després coneixeré del tot, tal com Déu em coneix. Mentrestant la fe, l'esperança i l'amor subsisteixen tots tres, però, de tots tres, l'amor és el més gran.

Evangelí

Lc 4,21-30

Jesús, com Elies i Eliseu, no és pas enviat només als jueus

Lectura de l'evangelí segons sant Lluc:

En aquell temps, Jesús, a la sinagoga de Natzaret, començà així la seva explicació: «Això que avui sentiu contar de mi és el compliment d'aquestes paraules de l'Es-critura.» Tothom ho comentava estranyant-se que sortís dels seus

llavis aquelles paraules de gràcia. Deien: «No és el fill de Josep, aquest?» Jesús els digué: «De segur que em traureu aquesta dita: "Metge, cura't tu mateix": hem sentit dir el que has fet a Cafarnaüm; fes-ho també aquí, al poble dels teus pares.»

Però ell afegí: «Ushodic amb tota veritat: no hi ha cap profeta que sigui ben rebut al seu país natal. En temps d'Elies, quan el cel, durant tres anys i sis mesos, no s'obrí per donar pluja, i una gran fam s'apoderà de tot el país, ben segur que hi havia moltes

viudes a Israel, però Elies no va ser enviat a cap d'elles, sinó a una viuda de Sarepta de Sidó. I en temps del profeta Eliseu també hi havia molts leprosos a Israel, però cap d'ells no va ser purificat del seu mal, sinó Na-aman, un lepros de Síria.»

En sentir això, tots els qui eren a la sinagoga, indignats, es posaren a peu dret, el tragueren del poble i el dugueren cap a un cingle de la muntanya on hi havia el poble per estimbar-lo. Però ell se n'anà passant entremig d'ells.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIA II)

TEMPS DE DURANT L'ANY

(SALTERI: SETMANA 4)

Gener

30. DIUMENGE

Diumenge IV de durant l'any, Verd.

Lectures: Jeremies 1,4-5.17-19 / Salm 70 / 1 Corintis 12,31-13,13 / Lluç 4,21-30

SANTORAL: Adelelm, b.; Jacinta de Mariscotti, rel.; Martina, vg. i mr.; Mucià Maria Wiaux, rel.

31. DILLUNS

Sant Joan Bosco (MO), *Blanc*. Lectures: 2 Samuel 15,13-14.30;16,5-13a / Salm 3 / Marc 5,1-20
SANTORAL: Marcel·la, viuda.

Febrer

1. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 2 Samuel 18,9-10.14b.24-25a.30-19,3 / Salm 85 / Marc 5,21-43
SANTORAL: Brígida d'Escòcia, vg.; Cecili, b. i mr.; beates Maria-Anna Vaillot i Otilia Baumgarten, rel.

2. DIMECRES

Presentació del Senyor (F), *Blanc*. Lectures: Malaquies 3,1-4 / Salm 23 / Lluç 2,22-40
SANTORAL: Corneli, b.; Joana de Lestonnac, rel. i fund.

3. DIJOUS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 2,1-4.10-12 / Salm 1 Cròniques 29,10-12 / Marc 6,7-13. O bé: *Sant Blai* (ML), *Vermell*; *Sant Òscar* (ML), *Blanc*. SANTORAL: Claudina Thévenet, rel. i fund.; Francesc Blanco, mr.

4. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: Siràcida 47,2-13 / Salm 17 / Marc 6,14-29
SANTORAL: Andreu Corsini, b.; Caterina de Ricci, rel.; Joan de Brito i companys, mr.; Joana de Valois, rel. i fund.

5. DISSABTE

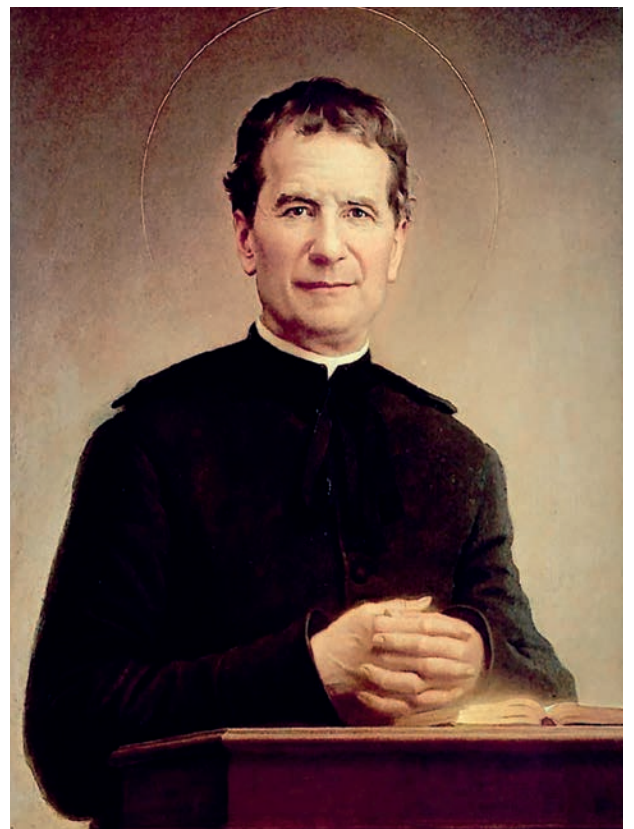
Santa Àgata (MO), *Vermell*. Lectures: 1 Reis 3,4-13 / Salm 118 / Marc 6,30-34
SANTORAL: Calamanda, vg. i mr.

El Sant 31 GENER

Sant Joan Bosco

Al segle XIX l'Església va conèixer una eclosió de noves congregacions i instituts dedicats sobretot a l'educació. La nova societat industrial que naixia, amb els profunds canvis que produïa, demanava aquesta adaptació als signes dels temps. Un dels grans fundadors del moment és sant Joan Bosco (1815 – 1888).

Aquest conegut sant del Piemont, al nord d'Itàlia, era de família pobre i mentre era seminarista va haver de treballar en diversos oficis per pagar-se els estudis. Ja com a prevere, sant Joan Bosco es va dedicar a la pastoral infantil i juvenil, i va escriure diversos llibres per explicar als més joves la fe cristiana. Adonant-se de la necessitat de formar en tots els àmbits les generacions que pujaven en aquella societat canviant, el 1859 va fundar els salesians, que va posar sota la protecció de sant Francesc de Sales. La nova congregació es va estendre ràpidament per Itàlia i després per la resta d'Europa. Va ser canonitzat per Pius XI l'any 1934.

L'eix viu de la vida cristiana

MERCÈ SOLÉ
(msoletey@gmail.com)

Deu fer més de 30 anys que soc a l'ACO, un moviment de treballadors cristians que fem revisió de vida en petits grups que es coordinen entre si. Molts de nosaltres hi hem arribat provinents de la JOBAC o de la JOC o de moviments de joves. Altres s'hi han incorporat des de parròquies o des de l'amistat i el contacte amb els militants. De fet, d'això es tracta, l'ACO té com a objectiu transmetre l'Evangeli en el nostre entorn i per tant forma part del nostre tarannà convidar a prendre part en la nostra activitat com a moviment companys, veïns i amics. Ser una Església «en sortida», que es mou en la perifèria existencial, en termes del papa Francesc, comporta una vivència fantàstica de la frescor de l'Evangeli però cal tenir present que moltes d'aquestes noves incorporacions provenen de sectors molt crítics amb l'Església o que han patit indiferència o incomprensió en el seu entorn parroquial. Per tant, sovint a l'entorn acollidor del grup s'hi contraposa l'entorn percebut com a hostil de la parròquia. De fet, molts militants de l'ACO són membres actius en moltes comunitats cristianes: en l'equip de litúrgia, en l'atenció als infants, en la catequesi o en el consell parroquial o arxiprestat. Però per a molts d'altres viure els sacraments és una dificultat que cal abordar amb pedagogia i formació. L'ACO, amb bon criteri i com molts d'altres moviments, no ha pretès mai erigir-se en una Església paral·lela, sinó fer de pont.

En aquest context, és un repte viure i transmetre que l'Eucaristia és l'eix de la nostra vida cristiana i que aplega tots els homes i dones batejats, de totes les parròquies, moviments; d'esquerres o de dretes; rics i pobres; amb

una litúrgia empolsegada o amb una litúrgia viva. Perquè hi som tots i totes, encapçalades per Jesús viu. Viure l'Eucaristia en el si del moviment permet viure-la amb alegria i profunditat i és una bona eina mistagògica que facilita la participació en altres celebracions.

Per això visc amb tristesa la constatació que cada cop és més difícil, a les nostres trobades, poder celebrar l'Eucaristia. Els nostres consiliaris preveres tenen múltiples compromisos parroquials i no es poden desdoblar ni aconseguir reforços a la parròquia per poder marxar. Ni tan sols el consiliari general. Ens ho plantejàvem l'altre dia bo i preparant una trobada important de responsables del moviment: alternatives? 1. Fer una celebració de la Paraula, amb la qual cosa seguim bé el lligam entre allò que hem viscut i treballat el cap de setmana, però això no és l'Eucaristia. 2. Assistir conjuntament a una missa de l'entorn, cosa que dissocia l'Eucaristia de la nostra assemblea, reunida en un moment important i 3. Buscar algú que vingui a presidir l'Eucaristia, però que difícilment haurà seguit el treball previ i que reforça la idea, crec que molt reduccionista, que la presència de Jesús en l'Eucaristia no és tant que estiguem tots units al seu voltant escoltant la seva Paraula i disposats a compartir la seva vida, sinó que algú pronunciï unes paraules determinades i converteixi el pa i el vi en el seu cos i la seva sang.

Hi ha qui dirà, segur, que nosaltres no hem fet l'esforç d'aportar candidats a l'orde ministerial. Potser és veritat, però a mi tampoc no m'hi voldrien. ¿No serà que convindria anar caminant cap a un canvi de model en el presbiterat que faciliti que quan estem units en el seu nom puguem celebrar l'Eucaristia?

Any nou, vida nova

XAVIER MORETÓ

Consiliari de Vida Creixent de Barcelona

Encetem un nou any. Normalment, tots els començaments d'any estan carregats de bones intencions. Tanmateix, enguany tothom coincideix en el mateix: que tinguem salut! Certament, ens fa molta falta. Els de Vida Creixent en sabem molt de la salut. És típic dels nostres grups que, en reunir-nos, fem primer una repassada a totes les malalties, metges i hospitals. Només aleshores podem començar el tema que toca! Tanmateix, aquest any passat ha estat particularment crític. Aquesta pandèmia ens ha deixat una situació molt particular. Els qui han mort, els qui han patit la malaltia i encara en pateixen seqüeles, els qui s'han vist privats dels contactes familiars, amb tot l'afecte que comporta, els qui no han pogut acomiadar-se dels seus... Situacions dures per a molts. Ara tenim una nova extensió de la malaltia, força preocupant per la rapidesa de la seva transmissió. Els especialistes diuen que els qui estem vacunats anirem millor, que si l'agafem no serà tan fort. Però tampoc és una seguretat definitiva. N'hi ha que estan vacunats i també es contagien...

Hi ha un cert clima d'inseguretat a l'ambient. Això em fa pensar en el nostre ser cristià. De fet, sant Pau a les seves cartes ens diu que

no ens hem de sentir gaire segurs de nosaltres mateixos... Com és? Tothom cerca seguretats. Per què els cristians hauríem de ser menys? Doncs, perquè nosaltres no creiem en «seguretats» sinó en «certeses».

Recordo que un cop un professor de la facultat ens ho va explicar amb un exemple. És com estar a la parada del bus. Ets a lloc i en el moment adequat però el bus potser no ve... Pot tenir un retard, pot haver patit una avaria. En tens la certesa, però no la seguretat.

Vivim en la certesa. Acabem de celebrar el Nadal. Hem celebrat que Jesús va venir però també que ve cada dia. Ell és «Déu amb nosaltres». No tinguem por. Quan arribem a Setmana Santa escoltarem, un cop més, la pregària de Jesús a la creu: «Pare, a les vostres mans encomano el meu esperit.» En el límit, malgrat que tot li va en contra, Jesús sap confiar. Ho fem nosaltres?

Bon any, gent de Vida Creixent!
Bon any per a tots!

Testimonis

PERE CANALETA ARGEMÍ

President interdiocesà

Tots tenim l'experiència del dolor, del sofriment, de la preocupació, de l'angoixa, de la impotència, de la frustració que ens produeix ser testimonis del dolor d'algú a qui estimem i no poder llevar-li ni alleujar-lo si més no una mica.

A Vida Creixent, a vegades, aquest sentiment de frustració i d'impotència ens fa plorar i mirar al cel, unes vegades amb confiança, malgrat no veure-hi la intervenció de Déu, i altres, enfadats, perquè no hi intervé.

L'important és no deixar d'aixecar els ulls a Ell, no deixar de dirigir-nos a Ell, encara que sigui amb empipament, perquè això indica que encara creiem en Ell, que no hem perdut la fe ni la confiança en Ell, encara que ens costi un Montseny continuar creient, esperant, confiant i, sobretot, refiar-nos d'Ell.

Que tingueu un excel·lent any 2022.

Déu és amb nosaltres, no tinguem por.

Postals des d'Andalusia

Els bisbes, a Roma

Els bisbes de les províncies eclesiàstiques de Sevilla, Granada i Mèrida Badajoz, han estat a Roma, fent la visita *ad limina*, que té com a «moment-estrella», la trobada amb el papa Francesc, a més del recorregut pels sepulcres dels apòstols sant Pere i sant Pau, i les fotos de rigor. Així mateix, van celebrar l'Eucaristia a les quatre basíliques majors i van despatxar amb els responsables dels diferents sectors del govern de l'Església universal. Cadascun dels prelats havia elaborat, i entregat per avançat, un informe ampli de l'estat de la seva diòcesi respectiva.

En paraules del bisbe de Còrdova, Demetrio Fernández, aquesta visita *ad limina* és també una ocasió per donar gràcies a Déu i rebre orientacions dels que governen amb el Papa l'Església universal.

D'alguna manera, es tracta de «visites oficials», però no hi ha cap dubte que, si hi aprofundim, tenen molt més de «trobades» que de «formulismes ritualistes». Sacerdots, religiosos i fidels de cada diòcesi han acompanyat els seus pastors, amb les seves pregàries, peticions a les misses, perquè els fruits siguin realment abundants.

El Poble de Déu se sensibilitza cada dia més, a mesura que avança el segle XXI, en el descobriment del significat profund que té la «sinodalitat», és a dir, en la participació d'objectius, afanys, il·lusions i tasques. El papa Francesc ha volgut que tots els cristians participin en l'anàlisi del moment que vivim, dels problemes que ens atabalen, de les dificultats que hem de superar i de les solucions que ofereix l'Evangeli, a través de la Paraula de Déu revelada i a través del magisteri de la seva Església.

La visita dels bisbes a Roma no és com qualsevol altra visita, ni tampoc una «visita protocol·lària». És una «trobada» que fructifica en «diàleg», en obertura a allò que Déu ens demana en aquest moment de la història.

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Moltes gràcies

Us voldria donar les gràcies i agrair-vos l'esforç que feu cada setmana per fer possible que, cada diumenge, m'acompanyi *Catalunya Cristiana*.

El seu contingut amb cada notícia, opinió, reportatges, fotografies, recomanacions de llibres, de cultura, també el santoral, els apunts remeiers, l'espai dels lectors... és molt interessant i et donen tot un ventall de lectura.

MARIA GÓMEZ
Lleida

Barris desangelats

Passejant per Barcelona se'm trenca el cor de veure tantes persianes abaixades.

Les botigues de tota la vida: la carnisseria, la peixateria, la cansaladeria, la fruiteria, bacallaneria, merceria, papereria, la xurreria... han desaparegut. Tristament, només queden bars, establiments de tot a euro, perruqueries i botigues per fer-se les ungles.

Abans, amb els botiguers del barri, ens coneixíem, hi compràvem i, a més, fèiem petar la xerrada.

L'Administració corresponent hauria de donar facilitats per reobrir aquests petits negocis que, a part de servei de proximitat, aporten seguretat i ambient als nostres carrers. No podem deixar perdre aquesta riquesa social. D'aquí a uns anys, quan només ens quedin els centres comercials, ens en penedirem.

JOAN VALLS
Barcelona

Una secció molt interessant

Distingit Joan Pallarès, el 31 d'octubre, en el número 2197 de *Catalunya Cristiana*, vaig llegir la seva crònica de la secció «Gent de casa» dedicada al Dr. Joan Llobart i Bargalló.

Em va semblar molt bé, però una mica incompleta perquè el Dr. Llobart està enterrat a la basílica de Santa Maria del Mar, a la capella del Rosari, perquè n'era un devot fervent.

Durant la contesa es presentava a l'església custodiada per dues persones, els donava una propina, i el deixaven entrar. Aleshores, recollia tots els papers i els arxius tirats per terra que després van servir per fer un arxiu a la rectoria. Avui dia no se sap on són. N'hi ha que diuen que a l'arxiu general i, altres, que han estat destruïts.

Atentament, el saluda un feligrès de Santa Maria del Mar, d'on en vaig ser escolanet als anys quaranta del segle passat.

JESÚS PRADA VÁZQUEZ
Barcelona

Benvolgut, Sr. Prada, com a autor, i també en nom de *Catalunya Cristiana*, agraim de tot cor totes les aportacions com aquesta, perquè contribueixen a un millor coneixement dels personatges de la secció «Gent de casa». De vegades, la limitació d'espai no ens permet esplaïar-nos en alguns aspectes o, simplement, els nostres lectors, com en aquest cas, en tenen una millor informació.

JOAN PALLARÈS-PERSONAT
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

«Déu continua cridant, tot i que no estiguem atents»

El Gmà. Jorge A. Sierra ha publicat un llibre sobre la vocació

MAC

Germà de les Escoles Cristianes, Jorge A. Sierra acaba de publicar el llibre *«Caminad según la vocación a que habéis sido llamados»* (Ef 4,1), d'Editorial San Pablo. Apassionat de l'educació i de l'evangelització amb joves, forma part de l'Equip Districtal de La Salle per a Espanya i Portugal. Parlem amb ell sobre la davallada de les vocacions al ministeri ordenat i a la vida consagrada i sobre la nova cultura vocacional que cal avui dia.

Quins són els motius de la disminució de les vocacions a la vida sacerdotal i religiosa?

No es pot parlar d'una única raó, però hi ha algunes causes especialment clares: des de la nostra perspectiva, l'Església no sembla una opció atractiva i les vocacions religioses són vistes com una cosa antiquada, i també com a sospitosa o pròpia d'«extraterrestres». Socialment, hi ha problemes per assumir compromisos «per a tota la vida» i hi ha una gran feblesa als «planters» clàssics de les vocacions: les famílies, les parròquies i els grups juvenils. També cal no oblidar que, si hi ha menys cristians compromesos, hi haurà menys vocacions. Hem d'oblidar qualsevol enyorança de grans xifres i cercar nous espais, amb nombres petits però rellevants.

El papa Francesc ha parlat fins i tot d'«hemorràgia vocacional»...

Efectivament. I és una expressió dura, però així és la realitat i no guanyem res amagant-la amb eufemismes. Hi ha «hemorràgia» tant per la manca de noves vocacions com pels abandonaments de la vida religiosa i sacerdotal. És una gran

crisi de fidelitat, per la qual cosa el Vaticà ha publicat un nou document molt interessant per ajudar a identificar-ne causes i possibles solucions. Crec que hem d'assumir la realitat i no edulcorar-la, tot veient que som en un moment de reducció. Ei, que no és el primer cop a la història que passa això! També crec que hem de respondre aquesta realitat amb una mirada sanament optimista. Potser el gran principi de la «cultura vocacional», com destaco al llibre, seria recuperar la convicció que Déu continua cridant i que crida sempre, tot i que no estem atents. La iniciativa és seva, sens dubte.

Per revertir aquesta situació caldria una renovació de la Pastoral Vocacional?

Per descomptat. Els darrers anys m'he anat adonant que pensar en la vocació suposa recuperar principis essencials de l'existència cristiana, de la fe i, no cal dir, del model d'Església que construïm

«La promoció de noves vocacions és responsabilitat de tothom i ningú no es pot inhibir d'aquesta missió»

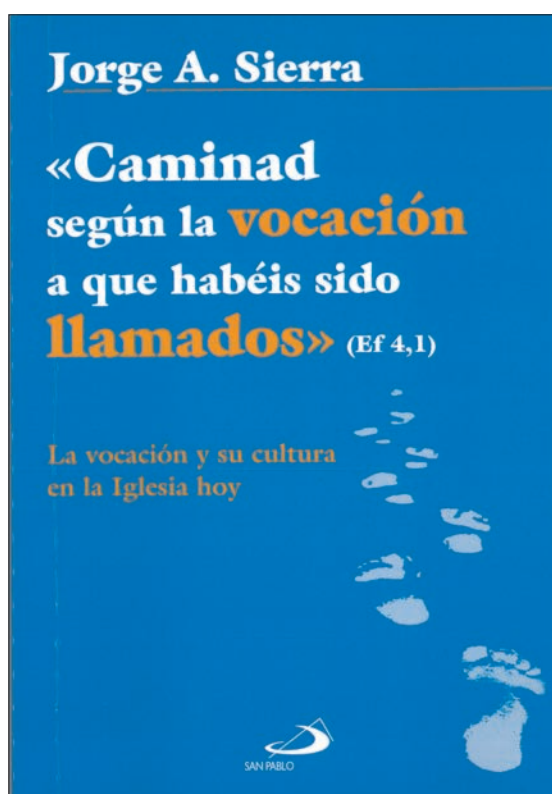
entre tots. Si la nostra Pastoral Vocacional és de «reclutament» o parteix del judici implacable a la realitat (la qual cosa no ha de fer minvar la crítica a tot el que ens queda per millorar), el fracàs està assegurat. També si busquem una *rara avis* o fem que la nostra identitat particular passi per damunt de l'única vocació cristiana: el seguiment de Jesús. Tot cristià i cristiana viu des de la vocació perquè tenim una mateixa dignitat i rebem la mateixa crida: «Veniu amb mi i seguiu-me.» Les diferents «formes de vida» per encarnar aquest seguiment poden (i potser ho han de fer) canviar i adaptar-se: la vida laical, la vida sacerdotal i la vida consagrada són «mediacions» per seguir Jesús. De vegades ens anunciem més nosaltres mateixos que l'Evangeli de Jesús...

És imprescindible desenvolupar una nova cultura vocacional?

Totalment. La promoció de noves vocacions és responsabilitat de tothom i ningú no es pot inhibir d'aquesta missió. Això implicarà obrir, sembrar, transformar les nostres comunitats, els nostres espais i les nostres propostes. Suposarà fer assaigs i probablement equivocar-se, però, com diu el papa Francesc, «és preferible una Església ferida per haver-se acostat al món que una de perfecta que estigui lluny de tothom». La «cultura vocacional», com intento desenvolupar al llibre, suposa crear un *humus*, un ambient, on els joves i no tan joves es puguin plantejar la pregunta «què voleu de mi», davant de Déu. I és que Déu continua cridant i és responsabilitat nostra crear condicions adients per tal que aquesta crida es pugui escoltar.

El diàleg amb Déu continua sent primordial per a la recerca vocacional?

És la clau. Un dels primers objectius del treball era definir bé el que és la vocació, perquè solem tenir-ne una lectura una mica reduccionista. La vocació és sempre una relació: entre el Déu de Jesús, que es fa el trobadís, i la persona, que continua sent capaç de respondre. És un «sí» de Déu i un «sí» de la persona, que s'ha de convertir en un «sí sostingut». Què és fer Pastoral Vocacional? Ajudar que la persona obri les orelles i escolti. I, per a això, hi haurà tants camins com persones.

Sor Isaura i David Jou són els autors del llibre «En la teva llum», de Viena Edicions

Quan la bellesa s'amara d'espiritualitat

MAC
Barcelona

Viena Edicions acaba de publicar el llibre *En la teva llum*, que aplega seixanta fotografies de sor Isaura Marcos, religiosa clarissa, així com trenta poemes en català i trenta proses poètiques en castellà del físic i poeta David Jou. «Dues mirades des d'òptiques artístiques diferents», escriu la pedagoga Rosa Maria Prat Balaguer al pròleg, «que conflueixen en l'art i en la contemplació de la bellesa, on l'univers, el cosmos, el color, la lluna, les estrelles, les plantes i les flors es fusionen per delectar-nos i elevar-nos l'esperit a un càntic d'acció de gràcies a la vida i als interrogants i dubtes que giren al seu voltant.»

Poesia i fotografia s'uneixen a la perfecció en aquest projecte. «David Jou, amb la poesia, i jo, amb la imatge, intentem expressar un llenguatge de bellesa amarat d'espiritualitat;

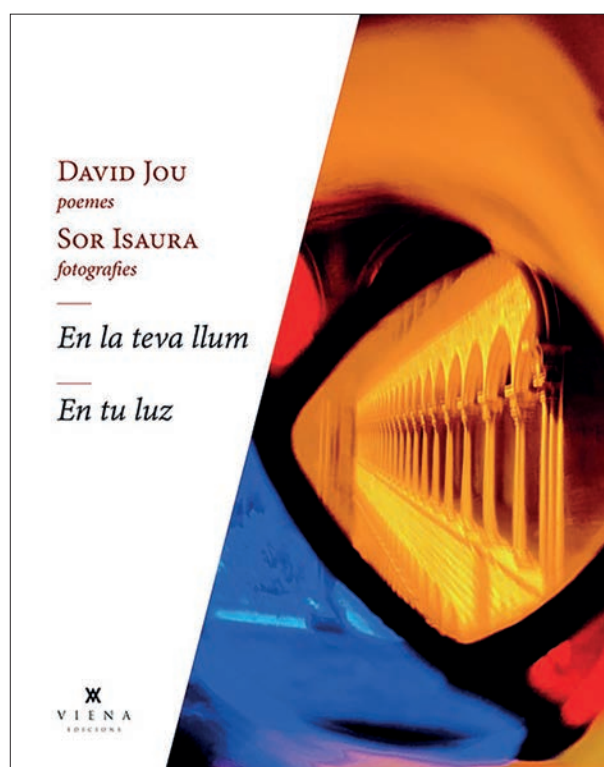
dues mirades que vibren a l'uníson», comenta sor Isaura. A través de les seves imatges podem arribar a conèixer molt millor el reial monestir de Santa Maria de Pedralbes de Barcelona. «Les meves fotografies —constata la religiosa— aporten detalls de la bellesa d'aquest microcosmos exuberant de vides, colors i llum. En el seu meravellós claustre sempre s'hi poden descobrir nous matisos i llampecs d'espiritualitat franciscana.»

Per a David Jou, crear els poemes i la prosa poètica «ha su-

posat un autèntic exercici espiritual, un camí des de la fotografia cap a Déu, un diàleg amb l'espiritualitat de sor Isaura, fotògrafa molt creativa, i amb el claustre de Pedralbes, situat entre la trepidació de la ciutat i la serenitat dels espais celestes». I afegeix: «El llibre suposa un moviment ascensional, des de detalls diminuts de la realitat més propera —gotes, pètals— fins a les immensitats còsmiques i les preguntes espirituals.»

«La combinació de poesia i fotografia pot ser molt rica», afirma el president de la Fundació Joan Maragall, per ajudar a interpel·lar-nos sobre qüestions ben diverses: espiritualitat, art, ciència... «La fotografia ha inspirat els poemes i els poemes han aprofundit en algunes de les interpretacions possibles de les fotografies, i han donat una estructura consistent al seu conjunt. La referència a l'àmbit còsmic ha permès una presència científica, que apunta des de la mirada artística cap a una espiritualitat dinàmica de la Creació», explica David Jou.

Rosa Maria Prat Balaguer posa en relleu que «sor Isaura fa unes exploracions molt creatives amb la seva càmera fotogràfica: a partir d'una imatge real, la majoria del claustre i del monestir, sobreposa diferents reflexos i imatges virtuals, i obté combinacions sorprenents de llum i de color». És la mateixa fotògrafa qui revela que «la llum ens permet de contemplar l'entorn que ens envolta». «El meu treball intenta reflectir la bellesa present en aquest món, alhora que posa de manifest altres dimensions de tot el que observo, i es fusionen en una unió fascinant», dona a conèixer sor Isaura. I recorda que «veiem la llum en la teva llum» (Sl 36,10).

47

LA FE CRISTIANA

no sempre és compartida en la FAMÍLIA

Potser convé tenir present que estem comentant alguns dels pensaments exposats pel papa Francesc entorn del sagrament del Matrimoni i la família cristiana, en el marc de l'Any especial «FAMÍLIA Amoris Laetitia».

La recepció d'un sagrament té sentit en el context de la vivència de la fe en Crist Jesús, i cal que una reflexió sobre la família cristiana tingui una relació molt estreta amb el fet de compartir la vivència d'aquesta fe en la mateixa llar familiar. Aquesta és la raó que justifica les contínues al·lusions a una pastoral familiar que es proposi de manera prou explícita ajudar els joves promesos i els esposos a créixer en la fe cristiana i a compartir-la amb altres creients que es trobin en aquesta mateixa situació.

«Cal que els pastors encoratgem les famílies a créixer en la fe. Això significa animar-les a la confessió freqüent, la direcció espiritual, la participació en recessos i trobades. Això també implica fomentar la pregària en família durant la setmana, ja que "la família que prega unida roman unida"» (AL 227).

Tanmateix, aquesta realitat no ens impedeix prendre en consideració aquells casos en què els cònjuges no comparteixen la mateixa fe cristiana. És una invitació al realisme, i ens cal acollir-la amb lucidesa i generositat.

Com és habitual en el papa Francesc, ell aprofita l'ocasió per invitar-nos a convertir aquest desafiament en una oportunitat. Si no és la mateixa fe allò que els cònjuges poden viure en comú, ben segur que hi haurà altres valors que podran ser compartits i conreats amb entusiasme.

«En alguns casos un dels cònjuges no ha estat batejat, o bé no vol viure els compromisos de la fe. Aquesta situació pot provocar que el desig de l'altre cònjuge de viure la seva fe en Crist Jesús no es pugui realitzar fàcilment, i que de vegades només es pugui fer amb dolor.

No obstant això, és possible trobar alguns valors comuns que poden ser compartits i conreats amb entusiasme. De tota manera, estimar el cònjuge que

no és creient, fer-lo feliç, alleujar els seus sofriments i compartir la vida amb ell, és un veritable camí de santificació.

L'amor sempre és un do de Déu, i fa sentir la seva força transformadora allà on és mostrat amb generositat; sovint ho fa de forma misteriosa, fins al punt que "el marit no creient és santificat per la dona, i la dona no creient queda santificada pel marit creient" (1Corintis 7,14)» (AL 228).

A més, no podem oblidar que **«les parròquies, els moviments, les escoles i altres institucions de l'Església poden ajudar a atendre i acompanyar les famílies de maneres molt diverses»** (AL 229).

Avui és més freqüent la situació dels cònjuges que, havent estat batejats i havent rebut el sagrament del Matrimoni, s'han allunyat de l'Església i, en la pràctica, han deixat de viure d'acord amb la fe cristiana. El papa Francesc també s'ha referit als esposos que es troben en aquesta situació.

«És veritat que molts matrimonis deixen de participar en la comunitat cristiana després del casament. No obstant això, quan hi tornen per qualsevol motiu no sabem aprofitar aquesta oportunitat per recordar-los l'ideal del matrimoni cristià i l'ajut que les nostres parròquies els poden oferir.

Em refereixo, per exemple, al baptisme d'un fill, a la primera comunió, o quan participen en un funeral o en el casament d'un parent o d'un amic. Quasi tots els matrimonis reapareixen en aquestes ocasions, i hauríem de saber aprofitar-les. [...]

També pot ser útil demanar a matrimonis experimentats que visitin i ajudin els matrimonis més recents del seu propi veïnat, oferint-los ajut en els primers anys de la vida conjugal.

Amb el ritme de vida actual, la majoria dels matrimonis no poden participar en reunions freqüents; però no podem restringir la nostra acció pastoral a petits grups selectes.

Avui la pastoral familiar ha de ser fonamentalment missionera, sortint a trobar la gent allà on la gent sol ser. No podem convertir-nos en una agència de serveis que ofereix cursos que molt poca gent aprofita» (AL 230).

És evident que les reflexions que el papa Francesc ens ofereix en l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia* comporten una invitació insistent a repensar i renovar la pastoral familiar, que ell considera una opció preferent en la situació actual.

- Què poden fer les famílies en les quals no tots els membres comparteixen la mateixa fe cristiana? Com se'ls pot ajudar en aquesta situació?
- Coneixes matrimonis que, després del casament, s'han oblidat dels compromisos adquirits com a creients? Els pots donar un cop de mà perquè se sentin membres de l'Església?

ACTUALITATS
CIENTÍFIQUES

Cal protegir de l'extinció les races d'animals autòctons de Catalunya

Entre les nostres races autòctones, hi ha el gos d'atura català.

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

El perill d'extinció és un problema de tot el nostre planeta, tant d'animals domèstics com de salvatges. Un informe de la DADIS (Domestic Animal Diversity-Informatic System), que és un òrgan de la FAO, posa en relleu, pel que fa als domèstics, que són unes 6.500 races; el ritme d'extinció és d'una a dues races per setmana. Per exemple, dels bovins, que l'any passat eren 454, les races que se n'han extingit fins ara són 157 i, a més, 101 es troben en perill pròxim de desaparèixer. Això passa perquè les races més productives van desplaçant les que no ho són tant i hi ha com un reemplaçament. A més, hi ha altres causes que no cal detallar. Però no és cosa bona fer desaparèixer races o espècies. En això estan d'acord tots els ecologistes. Per exemple, J. L. G. Hall ens diu: «Les races domèstiques són recursos genètics que han de ser protegits com a part de l'herència mundial de la biodiversitat.» I perdre un vivent, que és insubstituïble, és clar que és un mal per a la bioecologia.

Ara bé, com que de tot això tinc ara una especial informació del que passa a Catalunya, us puc fer-ne un petit resum perquè crec que és ben

interessant. Potser ja sabeu que tenim dotze centres de cries de races autòctones. El més conegut és el Club del Gos d'Atura Català. Però això no vol dir que no s'hagin produït actualment baixes en les nostres races autòctones. Hem perdut en els últims anys: dos races de cavalls, una d'ases, quatre de vaques, la de porcs i la d'indiots. I ens queden, d'autènticament autòctones, sis races de gossos (que són d'atura o mastins), dos de cavalls, quatre de vaques, la de cabres, la de conills, sis de gallines, la d'oques i la de coloms. Déu n'hi do!

Algunes d'aquestes races han tingut part en la nostra història. Podem citar un cas interessant: de l'encreuament del ruc català (o guarà, com es deia també) amb una euga s'obtenien les mules, que servien com a portadores de personatges. Concretament a Catalunya, durant segles els bisbes feien sempre l'entrada a la diòcesi muntats en una mula.

TRADICIONS REMEIERES

El pi pinyoner

Els pinyons són extrets de la pinya del pi anomenat *pinyoner* (llat., *Pinus pinea*; cast., *pino piñonero*) i, fins poc abans de cloure el segle XX, existí un ofici avui pràcticament perdut anomenat *pinyonaire*. Eren aquells homes de bosc que es dedicaven a abastar les pinyes dels pins, assecar-les, treure'n els pinyons i vendre'ls, als mercats, torrats o no.

Els antics frares descrivien els pinyons així: «Són la llavor del pi; és un gra blanch cobert de una pel·leta rogenca tancat en un esclofolla dura» i, a propòsit del pi, indicaren en els seus escrits que és un «arbre molt comú en los terrenos escabrosos y montanyosos de quasi tota la Europa. Té'ls tronchs o ramas més o menys carregats de rehina; las fullas sumament estretas, duras, punxagudas y que duren tot l'hivern. Lo fruyt se coneix ab lo nom de pinya. Del pi negre se'n trau principalment la trementina».

En la tradició remeiera de casa nostra, els brots tendres del pi s'han aplicat, amb èxit, per estovar la tos i, també, les pinyes verdes, fent-ne un xarop: «Posaràs quatre o cinc pinyes verdes tallades a llesques dins d'un pot de vidre; ho colgaràs amb sucre sense refinar i ho tindràs, ben tapat, quaranta dies a sol i serena. Després ho colaràs i ho bulliràs al bany maria i ho guardaràs dins de pots de vidre, ben tapat, per quan ho necessitis pes estovar la tos.»

La *trementina* —dita també popularment *oli d'avet*— gaudeix de nombroses virtuts balsàmiques i vulneràries. És la resina extreta del terebint, el pi, l'avet i d'altres coníferes. Aquesta tasca d'extracció donà nom a un ofici, avui extingit, el de *trementinai-re*. Era una tasca que, generalment, efectuaven les dones i consistia en preparar remeis casolans amb herbes boscanes i resines, especialment els ungüents, i amb la trementina que comercialitzaven de manera itinerant en fires i mercats. També les *trementinaires* venien pinyons, una fruita seca que, tradicionalment, ha gaudit de molt bona estima, ja que ajuda al bon funcionament del sistema nerviós i, actualment, s'ha descobert que la seva ingesta ajuda a reduir els nivells elevats de colesterol.

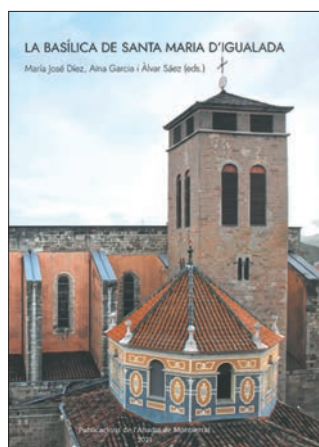
En efecte, els pinyons tenen un lloc molt destacat en la tradició gastronòmica de casa nostra, ja que són molt gustosos i de bon nodriment. Encara avui són molt celebrades les coques de pinyó i el bacallà amb panses i pinyons cuinat a *la catalana*. També és molt estimat el *pinyonat*, que és una pasta dolça feta amb pinyons i sucre; mentre que la *pinyonada* és el nom per referir-se a una menja preparada amb pinyons cuits amb sucre i clara d'ou. D'ací a quinze dies us vull parlar de les propietats de la carbassa. Com sempre, us saludo amb Pau i Bé!

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**

Arxiver dels Caputxins

Els brots tendres del pi s'han aplicat per estovar la tos.

AUTORS DIVERSOS

La basílica de Santa Maria d'Igualada
Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2021, 314 pàg.

Monografia sobre l'edifici més emblemàtic de la capital del l'Anoia. Repassa tota la seva història, des de l'inici com a capella, al voltant de l'any mil, fins als nostres dies. En destaca l'imponent retaule major barroc i la capella del Sant Crist de gran devoció a la ciutat, els béns artístics, etc., i també d'altres esglésies destacades del arxiprestat. (Ramon Ribera)

M. A. CARMONA DEL BARCO

Alegría
Editorial Al Revés, 2021, 327 pàg.

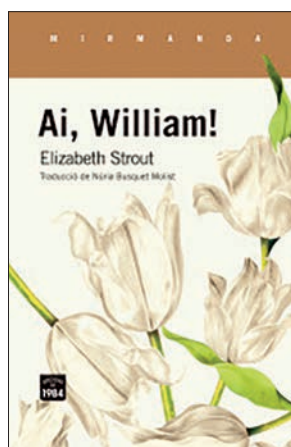
Miguel Ángel Carmona va construir la veu d'Alegría després d'un procés d'immersió que el va dur a entrevistar onze dones víctimes de violència de gènere. Amb una prosa magistral, recrea la gènesi d'una relació de maltractament. Una novel·la de ficció pensada per ajudar a entendre la realitat. El llibre va obtenir el XXIV Premi de Novel·la Ciutat de Badajoz.

ÓSCAR FAJARDO

Vivir sin arrepentirse
Una guía completa para vivir con plenitud
Plataforma Editorial, 2022, 226 pàg.

Hi ha un penediment més gran que el d'haver fet una cosa no volguda? Sí, existeix, el penediment de no haver fet una cosa volguda. No viure la vida que vols et porta al remordiment i la culpa de sentir que l'existència se t'escapa sense haver aprofitat les oportunitats. Viure com vols no és cap somni sinó una cosa possible.

ELIZABETH STROUT

Ai, William!
Edicions de 1984, 2022, 256 pàg.

La Lucy Barton, mare de dues filles adultes i vídua des de fa poc, és una escriptora d'èxit que viu a Nova York. Malgrat la seva separació, encara manté l'amistat amb en William, el seu primer marit. *Ai, William!* copsa l'alegria i la tristesa de veure com els fills fan la seva i la manera en què les persones vivim i estimem. Una reflexió profunda sobre el misteri de l'existència.

Calendari litúrgic 2022
CPL, 2021, 180 pàg.

Calendari promogut per la Conferència Episcopal Tarraconense, amb totes les lectures i indicacions per a les celebracions de l'Eucaristia i de la Litúrgia de les Hores a Catalunya.

EUGENIO FUENTES

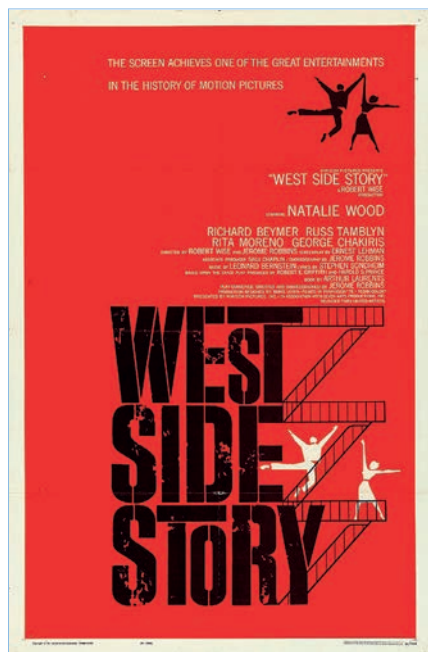
Perros mirando al cielo
Tusquets Editores, 2022, 377 pàg.

El Santiago, metge del Gregorio Marañón, gaudeix d'unes merescudes vacances després de l'estrès de la primera onada de Covid. Viatja amb la seva dona i el seu fill a Breda, la petita ciutat on ell havia exercit la medicina vint anys enrere. Quan als pocs dies apareix assassinat, la vídua contracta el veterà detectiu Cupido perquè investigui aquesta mort.

CRÍTICA DE CINEMA

JOSEP ROVIRA I CLAVERAS

Auxiliar de vídeo

WEST SIDE STORY

DIRECTOR: Robert Wise,

Jerome Robbins

GUIÓ: Ernest Lehman

INTÈRPRETS: Natalie Wood,

Richard Beymer, George Chaki-

ris, Rita Moreno, entre altres

MÚSICA: Leonard Bernstein

LLETRA: Stephen Sondheim

Musical

Estats Units

151 minuts

Un amor impossible

West Side Story és un musical del 1961 dirigit per Robert Wise que tracta sobre un amor impossible i el confrontament entre dues bandes, una de nativa (Jets) i l'altra immigrant (Sharks), de la Nova York més profunda.

En aquesta pel·lícula la càmera sucumbeix a la música i al seu ritme, els enquadraments sovint són generals, com si tractés de representar una obra de teatre. De totes formes, hi ha excepcions, com l'inici del film: els plans aeris de Manhattan, des d'una visió molt general fins a endinsar-nos cada cop més a les entranyes de la ciutat, mentre escoltem el xiulet característic dels Jets; així, Wise ens apunta que ells són els amos del barri. Aquesta seqüència aèria és important perquè veiem el pla urbanístic de la ciutat en plans totalment zenitals (des de dalt). Hi veiem la geometria que formen els edificis i els carrers, i més endavant, justament abans de la baralla entre les dues bandes, Wise ens col·loca una tanca de filferro en pla detall que vol representar aquest pla urbanístic, amb un color vermell de fons que ens mostra els carrers banyats de sang.

Entrant en la idea del color, el vermell, color de la sang i representació de la mort, està present des del principi de la pel·lícula i cada cop s'apodera més dels per-

sonatges. On agafa més èmfasi és a l'escena del tema de *Tonight Quintet and Chorus*. Wise obre la seqüència amb un cel totalment vermell, la càmera baixa i els edificis també banyats de vermell. És la culminació de la idea, perquè en aquesta cançó hi intervenen tots, i cadascun d'ells té la seva porció de vermell, fins i tot els policies, perquè d'aquesta baralla mortal no se'n salvarà ningú, tots en sortiran perjudicats.

En termes audiovisuals, l'escena en la qual es coneixen Tony i Maria (*Dance at the Gym*), desenfocant la resta de l'espai, només queden ells dos i el món a part, està molt ben ideada. Fins i tot la llum i la música s'alteren un cop es veuen. És una escena eficient i molt maca, però, tot i la seva bellesa, aquest amor els portarà a la mort. Tony surt del ball i vaga pels carrers cantant la cançó *Maria* i l'acaba de cantar al lloc on moriran tots dos. A l'escena de *Tonight*, on es troben per segona vegada Tony i Maria, Wise deixa clar que la barrera d'aquest amor és infranquejable, perquè s'interposen entre ells diversos elements com barrots, escales, baranes...

Com és sabut, aquest musical es basa en l'obra de Shakespeare *Romeu i Julieta*, i com ja va deixar ben clar, la violència només comporta dolor, odi i sang.

AMB BON HUMOR

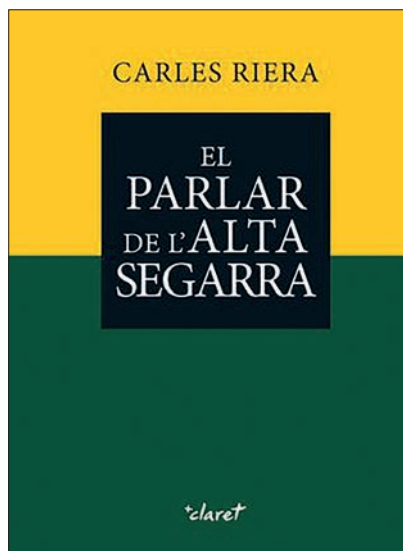
CRÍTICA LITERÀRIA

JOSEP RUAIX I VINYET

Eclesiàstic, gramàtic i escriptor

Aportació a la dialectologia

CARLES RIERA

El parlar de l'Alta Segarra

Editorial Claret, 2021, 214 pàg.

El filòleg Carles Riera (Moià, 1959) acaba d'afegir un altre llibre a la seva abundosa bibliografia. *El parlar de l'Alta Segarra*, preparat amb la col·laboració de J. Puig i R. Solanas i prologat pel prestigiós dialectòleg Joan Veny, és fruit de l'interès de l'autor per la llengua i que s'ha aplicat, des de fa més de setze anyades, a la comarca natural de l'Alta Segarra (que comprèn municipis de les comarques oficials de l'Anoia, la Segarra, el Bages i el Solsonès, amb capital a Calaf), on exerceix el càrrec de rector de cinc parròquies. Adonant-se de les diferències entre el parlar d'aquesta subcomarca i el del seu nadiu Moianès, anà prenent notes, informant-se i ideant el que seria aquest volum que ressenyem. Avanço ja que, segons es desprèn del llibre, el parlar de l'Alta Segarra és de transició entre el català oriental i l'occidental. Però detallem-ho una mica.

L'estudi conté una primera part, titulada «Aspectes formals», que constitueix una introducció (situació de la zona, metodologia, treballs anteriors i trets generals). Després ve una segona part, titulada «Fonètica», en què s'expliquen, per peces menudes, les característiques d'aquesta àrea a l'hora de pronunciar les paraules. Val a dir que, per seguir-la bé, es necessita un coneixement, ni que sigui elemental, de la nomenclatura referent als aspectes fonètics del llenguatge. La tercera part, titulada «Morfologia (i sintaxi)», és relativament breu i més fàcil de seguir per a qui no estigui tan versat en la terminologia gramatical. La quarta part, titulada «Lèxic i fraseologia» i la més llarga del volum, resultarà la més agraïda per al públic en general, ja que, per ordre alfabètic, conté una exhaustiva llista de mots, amb totes les explicacions que fan al cas (significat, localització, exemples, repertoris consultats, etimologia...), com també de locucions i frases fetes, de refranys i d'altres elements lexicals. Completen l'obra, a l'inici, la llista de sigles, abreviatures i signes fonètics i l'elenc dels informadors, així com, al final, un «Índex de mots», la «Bibliografia» i l'índex general.

Com diu el professor Veny en el pròleg, disposem d'«un nou llibre de dialectologia que, a més d'eixamplar continguts d'aquesta matèria, resultarà utilíssim als estudiosos dels camps de la història de la llengua, la gramàtica històrica, la cultura popular, la normativa».

RAUXA

Tan humà, tan diví

La fe cristiana es transmet pel testimoni. A partir de la resurrecció i ascensió de Jesús — una vegada s'havia acomplert tot i ja només calia la resposta de l'home— el tresor de la bona nova va quedar en mans dels apòstols. Aquests testimonis, extremadament humans i imperfectes, van escampar la notícia de la salvació que ells mateixos havien vist, sentit i palpat. La predicació consistia en paraules, però també en l'exemple de la pròpia vida fins a l'extrem de lliurar-la. I el seu testimoni va merèixer la confiança d'aquells que els escoltaven, els quals, en creure, a la vegada transmetien la fe a uns altres. Si avui som cristians és gràcies a aquesta ininterrompuda cadena humana de transmissió que va començar fa dos mil anys amb els apòstols. Déu és omnipotent i, per tant, es pot manifestar a qui vulgui i on vulgui; s'hauria pogut revelar pel seu compte a cadascun dels pobles de tot el món sense esperar l'arribada dels missioners. Tanmateix, Ell sempre opta per deixar aquesta tasca a les nostres mans. A ningú no se li dona a conèixer el Déu trinitari sense que abans algú altre l'hi n'hagi parlat. Altrament, la llibertat humana quedaria suprimida i el mateix acte salvífic de Jesucrist esdevindria inútil. La sonada conversió de sant Pau no és cap excepció a aquesta regla; en el seu cas, la mateixa persecució a què sotmetia els cristians va ser la manera com, sense ell ser-ne conscient, va entrar en contacte amb Jesucrist: la persecució es va tornar evangelització. Que la fe cristiana no es transmeti fora de la predicació humana no és cap argument en favor de l'ateisme; al contrari, és l'afirmació tant de l'omnipotència de Déu com de la llibertat de l'home.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

AUTEM

El **dimarts 1 de febrer**, a les 10.00, webinar gratuït *Toma de decisions* amb Miguel Ángel Ariño (www.autem.org).

EFFATHÀ

El **dimecres 2 de febrer**, a les 18.00, dins del curs *Coneixement de Catalunya i espiritualitat*, Màxim Muñoz parla sobre *Jesús de Natzaret. Mort. Resurrecció. Església*. Inscripcions: www.cristiansdebase.cat/formulari-de-matricula-curs-de-coneixement-de-catalunya-i-espiritualitat.

PREGÀRIA

El **dijous 3 de febrer**, a les 19.00, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco (pepe.alaman@salesians.cat).

FUNDACIÓ JOAN MARAGALL

Els **primers dijous de mes, del 3 de febrer al 7 de juliol**, a les 18.00, taller de lectura *Els germans Karamàzov: entre el realisme i la paràbola* amb Xènia Dyakonova a la Fundació Joan Maragall. Inscripcions: www.fundaciojoanmaragall.org.

MONESTIR DE SANT PERE DE LES PUEL·LES

El **dissabte 5 de febrer**, a les 9.45, taller de cal·ligrafia *Iniciació a la lletra cassoleta*. Nivell zero amb la Gna. Conxa Adell. Inscripcions: activitatspuelles@gmail.com.

INSTITUT SANT TOMÀS DE BALMESIANA

Del **dijous 3 de febrer al dijous 12 de maig**, curs *Las religiones políticas* amb José M. Alsina. Més informació: www.istomas.org.

CRISTIANISME I JUSTÍCIA

Els **dijous del 10 de febrer al 17 de març**, a les 19.30, seminari *Mort, felicitat i tecnologia al segle XXI* a càrrec d'Oriol Quintana (www.cristianismeijusticia.net).

BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ

Tots els **diumenges i festes**, a les 19.00, vespres cantades i exposició del Santíssim (c/ Aragó, 299 – Barcelona).

Girona

CALENDARI AUDIR

El **dijous 3 de febrer**, a les 18.30, presentació del calendari interreligiós i interconviccional AUDIR al Centre Cívic del Barri Vell de Girona.

Solsona

SANTUARI DEL MIRACLE

El **cap de setmana de l'11 al 13 de febrer**, audició, comentari i teologia *Re-escollint el Messies de G. F. Händel* amb Jordi Agustí Piqué. Més informació: tel. 973 291 699.

Tarragona

CANDELA

El **dimecres 2 de febrer**, a l'església de Sant Joan Baptista de Valls, ofici solemne de la Mare de Déu de la Candela: a les 9.00, 11.00 i 13.00; a les 18.00, solemne processó general i votiva; el **diumenge 6**, a les 19.30, cloenda de les decennals de la Mare de Déu: cant del *Virolai*, novena i eucaristia. Actes presidits per Mons. Joan Planellas.

PASTORETS

El **diumenge 6 de febrer**, a les 17.00, representació dels *Pastorets del Vendrell* al Teatre Àngel Guimerà del Vendrell.

Terrassa

RELIGIOSOS

El **diumenge 30 de gener**, a les 17.00, Mons. Salvador Cristau presideix la trobada diocesana de religiosos al Centre Borja de Sant Cugat del Vallès.

SALESIANS

El **dilluns 31 de gener**, a les 17.30, Mons. Salvador Cristau presideix la benedicció i inauguració dels tallers mecànics dels Salesians a Terrassa.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €

Gibraltar i Portugal: 145 €

Resta d'Europa: 222,99 €

Amèrica i Àfrica: 254,19 €

Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions
Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

/catalunyacristiana

@catcrist

catalunya_cristiana

Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat

Col·laboradors d'aquesta setmana:

Maria del Mar Albajar, Irene Aventín, Pilarín Bayés, Esther Borrego, Pere Canaleta, Agustí Codinach, Montserrat Domingo, Carme Escalles, Antonio Gil, Joan Guiteras, Rosa Masferrer, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Xavier Moretó, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Josep Oriol Pujol, Quique, Anna Ramis, Eduard Rey, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Josep Rovira, Josep Ruaix, Lluís Serra, Valentí Serra, Blanca Serres, Jaume Sidera, Mercè Solé, Sebastià Taltavull, Josué Villalón, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat

publicitat@catalunyacristiana.cat

subscripcions@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Dídac Campos (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

JOAN ANDREU PARRA

La sardana a Cornellà de Llobregat dansa de la mà de Jordi Fort i Font, que ja amb 86 anys, ha representat tots els papers de l'auca: fundador i membre dels Amics de la Sardana de Cornellà, fundador i presentador durant 30 anys del programa *Nostra Dansa* de Ràdio Cornellà i creador d'un mètode per ensenyar sardanes a persones invidents. Aca-bad'autoeditar i publicar un llibre on recull l'experiència de deu anys ensenyant sardanes a invidents.

Quins temors tenien els invidents i com en sortien després dels tallers per aprendre a ballar sardanes?

Al local del club de jubilats de l'ONCE veia diversos associats que es posaven a veure la tele, a jugar al dòmino... Vaig demanar permís a l'ONCE per fer un curset de sardanes i em van dir que sí. Em dirigia als que veia més distrets, els ho proposava i alguns em deien que sí. La major part dels participants eren d'origen castellà, també van venir catalans. Molts en sortien contents i em deien «m'he tret d'un pou», «arasentovida, aquí», «ara cada diumenge matí, ballo una sardana amb Ràdio Estel».

També té un paper important com a monitora la seva dona, Magdalena Vila. Com ho fan?

Hihacecsdenaixement, enelmeu cas vaig ballar sardanes des de nano fins que em vaig quedar cec, amb 40 anys. Vaig pensar que els cecs no s'ho podien perdre, això. El primer per a aquell que no ha ballat mai és conèixer els punts curts: vaig pensar un sistema que amb les mans es poden fer els moviments dels peus. Era com un joc. Esquerra, dreta, 1, 2, 3. Un cop apresos els passos vitals i més senzills, passaven a la meva dona i al meu amic Josep, que sí que hi veuen, per començar a ballar. També ensenyàvem teòrica i venien alguns compositors com Carles Santiago o la Montserrat Pujolà a explicar-nos què és una cobla, qui és la parella de qui, com es fa la rotllana, què és la tenora... El curset va anar augmentant fins a unes 20-25 persones.

Van participar en aplecs?

El primer any vam anar amb autocar a l'Aplec de Cubelles. La gent es quedava admirada: l'un amb bastó, l'altre amb gòspigallo o acompanyats.

Jordi Fort i Font ha ideat un mètode per ensenyar a ballar sardanes a invidents

«Els cecs no es poden perdre ballar sardanes»

L'experiència va ser molt millorable, se'n reien simpàticament. L'any següent vam tornar-hi i vam estrenar una sardana que Antoni Guijoan va compondre per a nosaltres. Ja ballàvem bé, fins i tot participàvem al concurs de colles improvisades. I altres anys també vam anar als Aplecs de l'Hospitalet de Llobregat, de Sitges, i vam fer ballades a Cornellà, a Montserrat i al Parc de l'Escorxador de Barcelona.

Van seguir pujant de nivell...

A partir d'aquí ens vam animar a fer onze sardanes, compostes i interpretades per cobla (tot voluntàriament), que vam gravar per a l'ONCE. Vam fer un concert de presentació a l'auditori de l'ONCE, amb una edició de 4.000 discos.

Quin moment recorda amb emoció?

A Montserrat vam fer una ballada l'any 2012, coincidint amb el Dia Universal de la Sardana. L'ONCE organitza anualment una trobada amb tots els seus afiliats. Vam portar una cobla i després de la missa conventual del migdia vam fer aquesta balla-

da; la gent es va acumular a la plaça i monitors i alumnes ens vam posar al mig. Va ser un moment solemne. S'hi va afegir gent que va venir de molts llocs, la rotllana es va anar inflant fins a unes 300 persones.

Com va acabar el curset?

L'hem continuat fent durant deu anys i quan semblava que disminuïa l'assistència, es presentà l'epidèmia. La gent va començar a tenir por de sortir de casa i fa dos anys que no es fa. En aquest temps d'aturada he aprofitat per escriure la *Memòria dels 10 anys del curset de sardanes de l'ONCE*.

Ha presentat molts anys un programa de ràdio pioner, *Nostra Dansa*. Ho troba a faltar?

No; vaig començar el 5 de juny del 1982 i el 2012 vaig decidir retirar-me, després de 1.312 programes. He tingut la gran sort de trobar un bon relleu, en Roger Marín, que ja porta deu anys amb el seu equip; és un dels programes més escoltats el cap de setmana. Fer el programa m'ha donat molta coneixença i molta llibertat d'expressió i de tracte amb la gent.

radioestel.cat

el nou web de Ràdio Estel

radio estel

Programes Gràells Ràdio a la carta Podcast Actualitat

En directe

El Matí a Ràdio Estel

amb Mercè Raga

De dilluns a divendres de 8:00 a 13:45

Després de Sense distància i
dilluns de 13:45 a 14:00 i de 18:30

accés a la ràdio
online en directe

accés a les notícies
del dia a Ràdio Estel

accés a tots els àudios
a 'ràdio a la carta', i a
tots els programes

Avui recomanem

Jordi Vilapriyó: "Ha estat una campanya de Nadal bona malgrat les restriccions"

El president del Gremi de Botiguers i Comerciants de Catalunya ha apuntat, pel que fa a les rebaxes, que el sector preveu un augment de les vendes de més del 8% respecte a l'any passat.

10 gener 2022 | Redacció

Tot anirà bé

Escoltant, sentiràs

USTEC critica la tornada presencial a les aules amb el protocol actual

En una entrevista al Matí a Ràdio Estel, la portaveu nacional, Iolanda Segura, preveu que sortiran més sentències sobre el castellà a les escoles i demana a la Generalitat blindar la immersió lingüística.

5 gener 2022 | Redacció

accés als nostres
Podcasts

La Missa de cada dia

segueix-la en directe, cada dia a les 19.15h

de diumenge a divendres, des de la Catedral de Barcelona
dissabtes, des de la basílica de la Mercè

Els Podcasts de Ràdio Estel

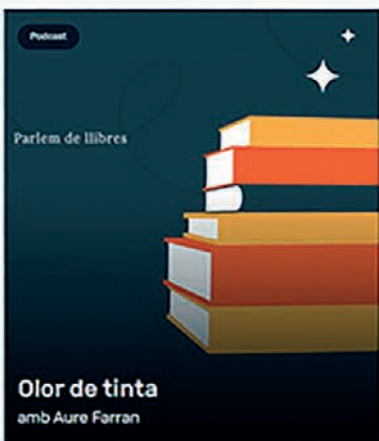
Blanquerna

amb Mercè Raga i la col·laboració de la Fundació Blanquerna

La veu de Càritas

amb Ignasi Miranda i la col·laboració de Càritas Catalunya

Parlem de llibres

Olor de tinta

amb Aure Farran